

PAPILDOMO SAVANORIŠKO PENSIJŲ KAUPIMO PENSIJŲ FONDAS

INVL DRĄSUS PENSIJŲ FONDAS

2023 METŲ ATASKAITOS PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo „INVL DRAŠUS“ dalyviams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

■ Nuomonė

Mes atlikome UAB „SB Asset Management“ (toliau – Įmonė) valdomo papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo „INVL DRAŠUS“ (toliau – Fondas) finansinių ataskaitų auditą. Fondo finansines ataskaitas sudaro:

- 2023 m. gruodžio 31 d. grynujų aktyvų ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų grynujų aktyvų pokyčių ataskaita, ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Fondo 2023 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių metų grynujų aktyvų pokyčius pagal Lietuvos finansinės atskaitomybės standartus.

■ Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės ir Fondo pagal Tarptautinių apskaitos specialistų etikos standartų valdybos išleistą Tarptautinį apskaitos profesionalų etikos kodeksą (įskaitant tarptautinius nepriklausomumo standartus) (toliau – TASESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TASESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

■ Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Perleidžiamųjų vertybinių popierių vertinimas

Investicijų į perleidžiamuosius vertybinius popierius apskaitinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d. sudaro 11 602 tūkst. eurų (2022 m. gruodžio 31 d.: 7 956 tūkst. eurų).

Žr. 22.3.2 pastabos „Apskaitos politika“ dalį „Investicijų įvertinimo metodai, investicijų perversinimo periodiškumas“ dėl atitinkamų apskaitos principų bei finansinių ataskaitų 4 pastabą dėl finansinių atskleidimų.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu
<p>Fondo finansiniai veiklos rezultatai vertinami pagal jo grynujų aktyvų vertę (GAV). GAV skaičiavimo metodai nustatyti Fondui taikomuose teisės aktuose, Fondo taisyklėse ir valdymo įmonės valdybos patvirtintoje GAV skaičiavimo metodikoje.</p> <p>Pagrindinis GAV elementas yra vertybinių popierių, apimančių aktyviose rinkose kotiruojamus vertybinius popierius, kolektyvinio investavimo subjektus ir skolos vertybinius popierius, tikroji vertė. Tikroji vertė apskaičiuojama remiantis aktyvioje rinkoje kotiruojamomis finansinių priemonių kainomis arba, jei aktyviose rinkose tokios kainos nėra prieinamos, tikroji vertė nustatoma remiantis vertinimo modeliais kurie dažnai apima nestebimus įvesties duomenis bei kuriems reikalingi reikšmingi vadovybės sprendimai.</p> <p>Dėl susijusių sumų dydžio bei sprendimų, reikalingų Fondo finansinio turto įvertinimui, reikšmingumo, mes manome, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.</p>	<p>Be kitų, šioje srityje mes atlikome tokias procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> — patikrinome vertinimo metodų ir modelių, taikomų nustatant Fondo investicijų į vertybinius popierius tikrąją vertę, tinkamumą pagal atitinkamus teisės aktų ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus; — patikrinome minėtuose vertinimo modeliuose naudojamų pagrindinių duomenų tinkamumą ir patikimumą; — patikrinome vertybinių popierių portfelio vertinimo procese taikomų Fondo pasirinktų vidaus kontrolių sukūrimą, diegimą ir efektyvumą; — nepriklausomai gavome Fondo depozitoriumo patvirtinimą dėl 2023 m. gruodžio 31 d. investicijų į vertybinius popierius nuosavybės teisių; — 2023 m. gruodžio 31 d. patikrinome investicijų į kotiruojamus vertybinius popierius pripažintas tikrąsias vertes su viešai prieinamomis rinkoje kotiruojamomis kainomis; — dėl investicijų į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, kurie nėra kotiruojami, patikrinome ar pripažinta tikroji vertė atitinka 2023 m. gruodžio 31 d. investicijos vieneto GAV. Atlikdami procedūrą mes taip pat įvertinome, ar investicijos GAV atspindi tikrąją vertę, atsižvelgdami, be kitų dalykų, į tai, kaip parduodami ir išperkami investiciniai vienetai; — dėl investicijų į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, kurie nėra kotiruojami, gavome tų subjektų valdytojų patvirtinimą dėl 2023 m. gruodžio 31 d. investicijos vieneto GAV; — dėl investicijų į skolos vertybinius popierius (obligacijas) – remdamiesi skolos priemonių „švariomis kainomis“, gautomis iš viešai prieinamų šaltinių, perskaičiavome šių vertybinių popierių tikrąją vertę, pridodant sukauptas palūkanas; — įvertinome su investicijų į vertybinius popierius tikrosios vertės nustatymu susijusių atskleidimų finansinėse ataskaitose, išsamumą ir tikslumą.

■ Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą, parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos finansinės atskaitomybės standartus ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų išskraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Fondo gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Fondą ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasiegti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Fondo finansinių ataskaitų rengimo procesą.

■ Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai išskraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą išskraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Išskraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo išskraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, planuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo išskraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo išskraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Įgyjame supratimą apie su auditu susijusias vidaus kontroles tam, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Fondo vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonų dėl Fondo gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados yra pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Fondas negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informuojame apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

■ Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2019 m. birželio 28 d. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Fondo finansinių ataskaitų auditą už 2019 m. Mūsų paskyrimas atlikti Fondo finansinių ataskaitų auditą Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu galioja 5 metus.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Fondui ir Įmonės Audito komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Fondui suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį be finansinių ataskaitų audito paslaugų, mes suteikėme vertimo paslaugas.

„KPMG Baltics“, UAB, vardu

Toma Jensen
Partnerė pp
Atestuota auditorė

Vilnius, Lietuvos Respublika
2024 m. balandžio 30 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada, esanti šio dokumento 2–5 puslapiuose.

I. BENDROJI INFORMACIJA

1. INVL drąsus pensijų fondo informacija:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.
2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.
3. Duomenys apie valdymo įmonę:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.
4. Duomenys apie depozitoriumą:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Grynujų aktyvų (toliau – GA), apskaitos vienetų skaičius ir vertė:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 2 pastaboje.
6. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 3 pastaboje.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų turto:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 20 pastaboje.
8. Mokėjimai tarpininkams:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 9 pastaboje.
9. Informacija apie visus egzistuojančius susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius:

Per ataskaitinį laikotarpį valdymo įmonė nebuvo sudariusi jokių formalių ar neformalių susitarimų dėl mokėjimų pasidalijimo. Fondui nebuvo taikyti jokie paslėpti komisiniai mokesčiai.

10. Pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei investuotojui tenkančiai investicijų grąžai:

Lentelėje pateikiami skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų, esant dabartiniams atskaitymų dydžiai, ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 3 000 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur	52	170	308	755
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų	3 150	3 473	3 829	4 887
Sukaupta suma, esant dabartiniams atskaitymų dydžiai	3 098	3 303	3 521	4 132

Pavyzdyje nėra įvertintas mokestis už dalies sukauptų lėšų atsiėmimą. Šis mokestis taikomas tik tuo atveju, kai lėšos atsimamos nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepraejusių dvejim kalendoriniams metams. Šis atskaitymas netaikomas pensijų fondų dalyviams, įgijusiems teisę į pensijų išmoką pensijų fondų taisyklėse nustatyta tvarka.

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 4 pastaboje.
12. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai, išskyrus tuos, kurie nurodyti šios ataskaitos 11 punkte:
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastaboje.
13. Ataskaitos 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūšys, su jomis susijusi rizika, kiekybinės ribos ir metodai, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi pensijų fondo rizika. Būdas, kuriais išvestinė finansinė priemonė gali apsaugoti investicinių priemonių sandorį (investicinių priemonių poziciją) nuo rizikos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastaboje.

14. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančių įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastaboje.

15. Analizė, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) pensijų fondo investavimo strategiją (investicijų kryptis, investicijų specializacija, geografinę zoną ir pan.):

Investicinių priemonių portfelio sudėtis pateikiama aiškinamojo rašto 4 pastaboje, o investicijų pasiskirstymas 5 pastaboje.

16. Veiksniai, per ataskaitinį laikotarpį turėjusius didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės pokyčiams:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 4 pastaboje.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

17. Lyginamasis indeksas (jei parinktas) ir trumpas jo apibūdinimas:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 19.1 pastaboje.

18. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos ir lyginamojo indekso (jei parinktas) reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius 10 fondo veiklos metų:

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 19.2 pastaboje.

19. Neteko galios.

20. Vidutinė investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso (jei jis pasirinktas) reikšmės pokytis per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų (vidutinė grynoji investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis apskaičiuojami kaip geometrinis, atitinkamai, metinių grynosios investicijų grąžos, metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis):

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 19.3 pastaboje.

21. Kiti rodikliai, rodantys investicinių priemonių portfelio riziką:

Kiti rodikliai atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką per ataskaitinį laikotarpį nebuvo skaičiuojami.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ

22. Pensijų fondo finansinės ataskaitos, parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų reikalavimais:

22.1. Gryųjų aktyvų ataskaita;

22.2. Gryųjų aktyvų pokyčių ataskaita;

22.3. Aiškinamasis raštas.

UAB „SB Asset Management“
 306241274, Gynėjų g. 14, Vilnius

INVL drąsus pensijų fondas
2023 m. gruodžio 31 d. GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Turtas	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS	4	12 205 714	8 560 459
1.	PINIGAI	4,5	603 441	586 799
2.	TERMINUOTIEJI INDĖLIAI		-	-
3.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONES		-	-
3.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
3.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
4	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	4,5,6	11 601 668	7 956 148
4.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	4,5,6	697 785	355 663
4.1.1.	Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	4,5,6	697 785	355 663
4.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai	4,5,6	3 042 910	2 253 167
4.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	4,5,6	7 860 973	5 347 318
5.	SUMOKĖTI AVANSAI		-	-
6	GAUTINOS SUMOS	4	605	-
6.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
6.2.	Kitos gautinos sumos	4	605	-
7.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS	4,5,6,8	-	17 512
7.1.	Investicinis turtas		-	-
7.2.	Išvestinės finansinės priemonės	4,5,6,8	-	17 512
7.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI	4	25 676	206 400
1.	Mokėtinos sumos	4	25 676	206 400
1.1.	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos	4	-	181 063
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	4	16 557	12 991
1.3.	Kitos mokėtinos sumos	4	9 119	12 346
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	2	12 180 038	8 354 059

Aiškinamasis raštas yra neatskiriama finansinių ataskaitų dalis.

Direktorius	Vaidotas Rūkas	2024 m. balandžio 30 d.
Investicijų apskaitos grupės vadovė	Aušra Montvydaitė	2024 m. balandžio 30 d.

UAB „SB Asset Management“
 306241274, Gynėjų g. 14, Vilnius

INVL drąsus pensijų fondas
2023 M. GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	2	8 354 059	7 093 083
2.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS			
2.1.	Dalyvių įmokos į fondą	3,21	2 718 167	2 073 418
2.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	3,21	1 482 339	620 365
2.3.	Garantinės įmokos		-	-
2.4.	Investicinės pajamos		343 149	145 548
2.4.1.	Palūkanų pajamos		-	-
2.4.2.	Dividendai		343 149	145 548
2.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
2.5.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	6	1 443 129	415 414
2.6.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		1 784	14 623
2.7.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas	6	5 095	17 512
2.8.	Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas		4 039	6 972
	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		5 997 702	3 293 852
3.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS			
3.1.	Išmokos fondo dalyviams	3,21	242 252	199 478
3.2.	Išmokos kitiems fondams	3,21	1 464 650	782 340
3.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	6	293 683	921 956
3.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		3 666	3 950
3.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
3.6.	Valdymo sąnaudos:	20	167 472	125 152
3.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei	20	149 627	109 961
3.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui	20	8 186	5 969
3.6.3.	Atlyginimas tarpininkams	9,20	1 321	1 822
3.6.4.	Audito sąnaudos	20	4 235	4 235
3.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
3.6.6.	Kitos sąnaudos	20	4 103	3 165
3.7.	Kitas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
3.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO:		2 171 723	2 032 876
4.	Grynujų aktyvų vertės pokytis		3 825 979	1 260 976
5.	Pelno paskirstymas		-	-
6.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	2	12 180 038	8 354 059

Aiškinamasis raštas yra neatskiriama finansinių ataskaitų dalis.

Direktorius	Vaidotas Rūkas	2024 m. balandžio 30 d.
Investicijų apskaitos grupės vadovė	Aušra Montvydaitė	2024 m. balandžio 30 d.

UAB „SB Asset Management“
 306241274, Gynėjų g. 14, Vilnius

INVL drąsus pensijų fondas
2023 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

22.3.1. Bendroji dalis:

Duomenys apie pensijų fondą

Pavadinimas	INVL drąsus pensijų fondas (tekste fondas arba Pensijų fondas)
Teisinė forma	Papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondas
VPK (dabar – Lietuvos bankas) pritarimo sudarymo dokumentams data	2004 m. gruodžio 20 d.
Veiklos laikas	Neribotas
Vieta	Vilnius

Duomenys apie valdymo įmonę

Pavadinimas	UAB „SB Asset Management“
Įmonės kodas	306241274
Buveinė (adresas)	Gynėjų g. 14, LT-01109 Vilnius
Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę	Valstybės įmonės Registrų centro Vilniaus filialas
Telefono numeris	+370 5 268 2800
El. pašto adresas	info@sb.lt
Interneto svetainės adresas	www.sb.lt
Veiklos licencijos numeris	22
Pensijų fondo valdytojas, kiti asmenys priimančius investicinius sprendimus	Audrius Matikiūnas – Investicijų komiteto narys; Vygandas Jūras – Investicijų komiteto narys; Vaidotas Rūkas – Investicijų komiteto narys; Regimantas Valentonis - Investicijų valdymo skyriaus vadovas; Dainius Bložė - Akcijų ir KIS komandos vadovas; Kasparas Subačius - Obligacijų komandos vadovas; Arvydas Jacikevičius - Fondų valdytojas.

Duomenys apie depozitoriumą

Pavadinimas	AB SEB bankas
Įmonės kodas	112021238
Buveinė (adresas)	Konstitucijos pr. 24, LT-08105 Vilnius, Lietuva
Telefono numeris	(8~5) 268 28 00

Duomenys apie audito įmonę, atlikusią metinių finansinių ataskaitų auditą

Pavadinimas	KPMG Baltics, UAB
Įmonės kodas	111494971
Buveinė (adresas)	Lvivo g. 101, LT-08104 Vilnius
Telefono numeris	+370 5 2102600

Ataskaitinis laikotarpis

Nuo 2023 sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

22.3.2. Apskaitos politika:

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis parengtos finansinės ataskaitos

UAB „SB Asset Management“ valdydama Fondo turta, vesdama apskaitą bei rengdama Fondo finansines ataskaitas, vadovaujasi Lietuvos finansinės atskaitomybės standartais (VAS), Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymu, Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymu ir kitais teisės aktais.

Bendri apskaitos principai

Pensijų fondo finansiniai metai yra kalendoriniai metai. Fondo finansinėje ataskaitoje turto vertė bei įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigos pateikiami 2023 gruodžio 29 d. verte.

Fondo finansinės ataskaitos sudaromos per keturis mėnesius pasibaigus finansiniams metams. Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos pateiktos eurais.

Investavimo politika ir investicijų portfelio struktūra

Investavimo strategija – Fondas investuoja į nuosavybės VP (akcijas) ir (arba) KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – nuosavybės VP. Fondas ieško ir investuoja į potencialias, neįvertintas kompanijas, turinčias puikias augimo perspektyvas. Ypatingais atvejais, t. y. situacija rinkoje negalės pasiūlyti geresnių investavimo galimybių, kol bus įsigyti planuojami instrumentai, taip pat krizių atvejais, pensijų turtas laikinai galės būti investuotas į ne nuosavybės VP, pinigų rinkos priemones ir (arba) į KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – ne nuosavybės VP ir (ar) pinigų rinkos priemonės.

Pensijų fondo investicijų portfelis privalo būti diversifikuotas Lietuvos Respublikos įstatymų ir šio Pensijų fondo taisyklių nustatyta tvarka.

Iki 100 proc. Pensijų turta sudarančių grynųjų aktyvų investuojama į nuosavybės VP (akcijas) ir (arba) į KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis yra nuosavybės VP;

Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos visomis pasaulio valiutomis.

Investicijų portfelio struktūra pateikiama 4 pastaboje.

Finansinės rizikos valdymo politika

Fondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal Fondo taisyklėse numatytus diversifikavimo principus.

Investicinis komitetas, priimdamas sprendimus dėl Fondo investicijų portfelio sudėties, privalo atsižvelgti į esamą portfelio rizikingumą, taip pat į priimamų investicinių sprendimų poveikį bendram portfelio rizikingumui.

Fondo portfelio rizika ir likvidumas periodiškai įvertinami ir pateikiami investiciniam komitetui.

Fondo investicijų portfelio rizika įvertinama atsižvelgiant į portfelį sudarančių vertybinių popierių (toliau - VP):

- emitento kredito reitingą;
- kainos jautrumą palūkanų normų pokyčiams;
- nominalo valiutos riziką;
- trukmę;
- pajamingumą;
- VP svorį investicijų portfelyje;
- likvidumą.

22.3.2. Apskaitos politika (tęsinys)

Turto ir įsipareigojimų padidėjimo bei sumažėjimo pripažinimo principai

Grynųjų aktyvų (GA) vertė yra apskaičiuojama iš Fondo turto vertės atėmus įsipareigojimus.

Turto ir įsipareigojimų skaičiavimas yra grindžiamas jų tikrąja verte, kuri atspindi GA vertę, už kurią labiausiai tikėtina šiuos aktyvus parduoti.

Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tada, kai Fondas gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą, t. y. pasirinktas prekybos datos būdas, kai sandorio sudarymo dieną pirkėjo apskaitoje registruojamas gautinas finansinis turtas ir įsipareigojimas už jį sumokėti. Pardavėjo apskaitoje sandorio sudarymo dieną nurašomas parduotas finansinis turtas, registruojama gautina suma ir sandorio rezultatas (pelnas arba nuostoliai). Planuojami sandoriai, gautos garantijos ir laidavimai Fondo turtu nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio turto apibrėžimo.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai Fondas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaičyti kitu finansiniu turtu (pasirinktas prekybos datos būdas). Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos ir laidavimai, kurių dar nereikia vykdyti, Fondo finansiniais įsipareigojimais nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo.

Įsipareigojimai apskaitomi pagal verslo apskaitos standartų reikalavimus. Įsipareigojimai (ar jų dalis) turi būti nurašomi tik tada, kai jie išnyksta, t. y. kai sutartyje nurodyti įsipareigojimai įvykdomi, anuliuojami ar nustoja galioti.

Skaičiuojant GAV užsienio valiuta, įvertinto turto ir įsipareigojimų vertė nustatoma pagal Europos Centrinio Banko paskelbtą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, o tais atvejais, kai orientacinio užsienio valiutos ir euro santykio Europos Centrinis Bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, galiojantį vertinimo dieną. Apskaitoje taikomas paskutinis iki ūkinio įvykio arba ūkinės operacijos dienos paskelbtas euro ir užsienio valiutos santykis.

Atskaitymų kaupimo bendrovei ir depozitoriumui taisyklės

Maksimalūs atskaitymų iš Fondo turto dydžiai už Fondo valdymą bei Depozitoriumo paslaugas pateikiami Fondo Taisyklėse.

Konkretūs atskaitymų dydžiai už Fondo valdymą nustatomi Valdymo įmonės valdybos sprendimu ir skelbiami Valdymo įmonės tinklapyje www.sb.lt.

Visos kitos Fondo Taisyklėse nenumatytos (įskaitant depozitoriumo paslaugų išlaidas) arba nustatytas ribas viršijančios išlaidos dengiamos Valdymo įmonės sąskaita.

Fondo atskaitymai per atskaitinį laikotarpį pateikiami 20 pastaboje.

Investicijų įvertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas

Fondo gryniesiems aktyvai įvertinami jų tikrąja verte, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir Valdymo įmonės patvirtintomis grynųjų aktyvų skaičiavimo procedūromis.

Vertinant grynuosius aktyvus (GA) vadovaujasi tokiais investicijų tikrosios vertės nustatymo principais:

- Finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal viešai paskelbtą tos priemonės uždarymo kainą arba, jei uždarymo kainos nėra – pagal viešai paskelbtą vidutinę rinkos kainą tos reguliuojamos rinkos ir (arba) daugiašalės prekybos sistemos, kurioje prekyba šiomis priemonėmis pasižymi didesniu likvidumu, reguliarumu ir dažnumu, išskyrus atvejus, nustatytus Lietuvos banko patvirtintoje Grynųjų aktyvų skaičiavimo metodikoje;
- Finansinių priemonių, kuriomis neprekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal Lietuvos banko patvirtintą Grynųjų aktyvų skaičiavimo metodiką;

Ne nuosavybės VP Tikroji vertė nustatoma apskaičiuojant kainą be sukauptų palūkanų ("švarią kainą") ir pridėdant sukauptas palūkanas.

Fondo investicijos į su renovacijos paskolomis susijusias konvertuojamas obligacijas vertinamos naudojant tikrosios vertės nustatymo modelį. Remiantis šiuo modeliu, konvertuojamųjų obligacijų tikroji vertė yra lygi jų nominaliai vertei pridėdant sukauptas palūkanas, apskaičiuojamas pagal labiausiai tikėtiną šių investicijų vidinę grąžos normą, bei atimant pagal konvertuojamųjų obligacijų sutartį faktiškai gaunamas palūkanas. Obligacijų vidinė grąžos norma yra nustatoma naudojant pagal skirtingus tikėtinius pinigų srautų scenarijus apskaičiuotų vidinių grąžos normų svartinį vidurkį atsižvelgiant į tikėtiną kredito riziką, kiekvienam scenarijui pritaikant jo įvykimo tikimybę. Tikėtini pinigų srautų scenarijai bei jų įvykimo tikimybės yra vadovybės įverčiai. Apskaičiuojant tikėtinius pinigų srautų scenarijus nėra atskirai vertinama palūkanų normos svyravimų rizika, kadangi konvertuojamųjų obligacijų palūkanų norma apima 6 mėn. EURIBOR kintamą dalį, todėl šios obligacijos neturi palūkanų normos svyravimo rizikos.

22.3.2. Apskaitos politika (tęsinys)

- Kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos) vertinami pagal kolektyvinio investavimo subjekto nustatytą GAV arba paskutinę viešai paskelbtą išpirkimo kainą. Kolektyvinio investavimo subjektų, kurių GAV/vieneto vertė nėra nustatoma kasdien, paskutinė nustatyta GAV/vieneto vertė gali būti koreguojama atsižvelgiant į pokyčius;
- Terminuoti indėliai bankuose vertinami amortizuota savikaina;
- Grynieji pinigai ir lėšos kredito įstaigose, išskyrus terminuotuosius indėlius, vertinami nominaliaja verte;
- Išankstinių valiutų keitimo (angl. Forward) sandorių vertė nustatoma diskontuotų pinigų srautų metodu. Valiutų keitimo sandorio Tikroji vertė arba dabartinė rinkos vertė (NPV) yra skirtumas tarp sandorio mokėtinų ir gautinų sumų, diskontuotų perkainojimo dienos tarpbankinės pinigų rinkos skolinimo palūkanomis (LIBOR) ir perskaičiuotų į eurus perkainojimo dienos oficialiu kursu.

Visų kitų išvestinių priemonių vertė nustatoma pagal paskutinę analogiško anksčiau sudaryto sandorio rinkos vertę, jei per laikotarpį nuo sandorio sudarymo dienos iki vertinimo dienos nebuvo didelio ekonominių aplinkybių pasikeitimo. Jei ekonominės aplinkybės pasikeitė, vertinama pagal tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį, kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

- Kitas turtas vertinamas pagal labiausiai tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį, kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas.

Įsipareigojimų vertinimas

Įsipareigojimai vertinami pagal verslo apskaitos standartų reikalavimus:

- Pirmą kartą pripažįstant įsipareigojimus vertinama jų savikaina;
- Įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, turi būti vertinami tikrąja verte;
- Su rinkos kainomis nesusiję įsipareigojimai finansinėse ataskaitose rodomi amortizuota savikaina, kuri yra artima tikrajai vertei.

Fondo vieneto vertės nustatymo taisyklės

Pradinė Fondo vieneto vertė, kuri galiojo iki pirmojo GA vertės skaičiavimo, buvo 0,2896 Eur.

Fondo vieneto vertė nustatoma padalijus Fondo GA vertę, nustatytą skaičiavimo dieną, iš visų apyvartoje esančių Fondo vienetų skaičiaus. Bendra visų Fondo vienetų vertė visada yra lygi to Fondo GA vertei. Fondo vieneto vertė skaičiuojama keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisykles.

Fondo vieneto vertė ir GA vertė yra paskelbiama ne vėliau kaip iki kitos dienos po GA skaičiavimo 17.00 val. tinklalapyje www.sb.lt.

Pinigai ir terminuotieji indėliai

Pinigų straipsnyje parodoma pinigų kredito įstaigų sąskaitose, vienos nakties indėlių, taip pat neterminuotųjų indėlių su teise bet kuriuo metu pareikalauti viso indėlio ar jo dalies išmokėjimo neprarandant sukauptų palūkanų (indėlių iki pareikalavimo), suma.

Terminuotųjų indėlių straipsnyje parodoma indėlio, kurio sutartyje nustatytas konkretus indėlio gražinimo terminas, pinigų suma, įskaitant indėlius iki trijų mėnesių, kurios negalima paimti iš kredito įstaigos sąskaitos neprarandant sukauptų palūkanų. Terminuotieji indėliai parodomi kartu su sukauptomis palūkanomis.

Gautinos ir mokėtinos sumos

Gautinos sumos – negautos turto pardavimo sandorių sumos; garantinių įmokų sumos; priklausančių dividendų gautinos sumos; išankstiniai mokėjimai pagal gautiną turtą; iš Bendrovės gautinos sumos, kurias gavus mažinamos Fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios ataskaitinio laikotarpio sąnaudos; kitos pagal sutartis ar apskaitos dokumentus užregistruotos gautinos sumos.

Mokėtinos sumos – mokėtinos turto pirkimo sandorių sumos; kitiems fondams, į kuriuos pereina dalyviai; Fondo dalyviams ar jų paveldėtojams nepervedtos sumos; sukaupti ir nesumokėti atskaitymai iš Fondo turto; pagal paslaugų sutartį mokėtinos sumos; kitur neparodytos mokėtinos sumos.

Poataskaitiniai įvykiai

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingi poataskaitiniai įvykiai nurodyti 15 pastaboje.

22.3.3. Aiškinamojo rašto pastabos:

1 pastaba. Reikšmingos finansinių ataskaitų sumos ir jų pasikeitimo priežastys:

Reikšmingų finansinių ataskaitų sumos nurodomos atitinkamose aiškinamojo rašto pastabose.

2 pastaba. Grynieji aktyvai, apskaitos vienetai ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje* (2023-01-01)	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje* (2023-12-31)	Prieš metus* (2022-12-31)	Prieš dvejus metus (2021-12-31)
Grynųjų aktyvų vertė, Eur	8 354 059	12 180 038	8 354 059	7 093 083
Apskaitos vieneto vertė, Eur	0,4323	0,4948	0,4323	0,4620
Apskaitos vienetų skaičius	19 322 451,8643	24 618 056,1131	19 322 451,8643	15 352 367,7654

* Grynųjų aktyvų vertė ir apskaitos vieneto vertė skiriasi nuo 2023 m. gruodžio 29 d. (atitinkamai nuo 2022 m. gruodžio 30 d.) apskaičiuotų ir paskelbtų verčių dėl papildomos informacijos, gautos iki ataskaitų išleidimo (daugiau informacijos 16 pastaboje). Apskaičiuotas ir paskelbtas vertes galima rasti Valdymo įmonės tinklapyje www.invl.com.

3 pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

	Ataskaitinis laikotarpis		Praėjęs ataskaitinis laikotarpis	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė, Eur	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė, Eur
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus)	9 046 727,3259	4 200 656	6 232 795,3565	2 693 783
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant apskaitos vienetus į pinigines lėšas)*	3 751 123,0771	1 707 832	2 262 711,2576	983 348
Skirtumas	5 295 604,2488	2 492 824	3 970 084,0989	1 710 435

* Apskaitos vienetų skaičių (konvertuojant apskaitos vienetus į pinigines lėšas) vertė gali nesutapti su grynųjų aktyvų pokyčių ataskaitoje nurodytomis išmokų sumomis (3.1. ir 3.2.), nes vertė šioje pastaboje pateikta be atskaitymų už dalies fonde sukauptų lėšų atsiėmimą, nenutraukiant sutarties (atskaitymai pateikti 20 pastaboje)

4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra
2023 m.

Emitento pavadinimas	Veiklos šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	Dalis GA, %
Nuosavybės vertybiniai popieriai							
ROKIŠKIO SŪRIS	LT	LT0000100372	EUR	48 981	129 984	143 025	1,17
NOVATURAS AB	LT	LT0000131872	EUR	14 485	102 136	49 539	0,41
LUKA KOPER	SI	SI0031101346	EUR	6 600	155 529	213 180	1,75
Akola Group	LT	LT0000128092	EUR	220 802	170 750	250 610	2,06
ŠIAULIŲ BANKAS	LT	LT0000102253	EUR	430 270	226 330	298 177	2,45
NOVA LJUBLJANSKA BANKA DD	SI	SI0021117344	EUR	3 687	265 416	313 395	2,57
INTER CARS SA	PL	PLINTCS00010	PLN	2 450	133 731	341 322	2,80
AB IGNITIS GRUPĖ	LT	LT0000115768	EUR	14 000	275 827	263 760	2,17
WARSAW STOCK EXCHANGE	PL	PLGPW0000017	PLN	27 121	241 755	265 861	2,18
KINO POLSKA TV SA	PL	PLKNOPL00014	PLN	73 044	222 079	240 082	1,97
OMV PETROM SA	RO	ROSNPPACNOR9	RON	2 808 989	242 551	324 355	2,66
TALLINK GRUPP AS	EE	EE3100004466	EUR	492 179	335 582	339 604	2,79
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių:					2 501 670	3 042 910	24,98

Emitento pavadinimas	Veiklos šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	Palūkanų norma, %	Išpirkimo/konvertavimo data/terminas	Dalis GA, %
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
UAB SB MODERNIZAVIMO FONDAS OBLIGACIJOS	LT	LT0000406431	EUR	18	187 720	182 723	12,25	2046-12-31	1,50
ARAGVI 8.45 04/29/26	MD	XS2326545204	USD	350	229 625	221 622	8,45	2026-04-29	1,82
GWILN 2.95 07/29/26	RO	XS2208868914	EUR	350	275 995	293 440	2,95	2026-07-29	2,41
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių:					693 340	697 785	-	-	5,73

4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tęsinys)

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	KIS tipas*	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai (akcijos)								
EFTEN Kinnisarafond II AS	EE	EE3100125238	EUR	5 725	74 998	88 011	KIS5	0,72
CAPITALICA BALTIC REAL ESTATE FUND I	LT	LT0000131419	EUR	83 262	99 203	233 367	KIS5	1,92
Lords LB Energy and Infrastructure SME Fund	LT	-	EUR	94 444,6579	91 951	129 597	KIS7	1,06
X MSCI EUROPE SMALL CAP	LU	LU0322253906	EUR	1 895	90 215	105 021	KIS3	0,86
ISHARES MSCI EUROPE ESG SCRN	IE	IE00BFNM3D14	EUR	34 980	226 379	268 227	KIS3	2,20
ISHARES MSCI US SML CAP ACC	IE	IE00B3VWM098	EUR	800	315 341	355 160	KIS3	2,92
Avallon MBO Fund III S.C.A. SICAV-RAIF (Class A)	LU	-	EUR	134	135	185	KIS7	-
Avallon MBO Fund III S.C.A. SICAV-RAIF (Class A1)	LU	-	EUR	132 273	133 003	182 381	KIS7	1,50
Syntaxis New Europe Fund SCSp	LU	-	EUR	-	58 438	61 230	KIS7	0,50
BaltCap Private Equity Fund III UF	EE	-	EUR	-	204 845	250 710	KIS7	2,06
Oaktree European Principal Fund V Feeder, SCSp	LU	-	EUR	-	187 093	248 539	KIS7	2,04
ISHARES MSCI USA ESG SCREEND	IE	IE00BFNM3G45	EUR	134 600	925 187	1 167 655	KIS3	9,59
INVL Baltic Sea Growth Fund	LT	-	EUR	833,5605	89 521	162 028	KIS7	1,33
KJK FUND III S.C.A. SICAV-RAIF B2 Series	LU	-	EUR	65,4790	67 494	70 776	KIS7	0,58
17Capital Fund 5 EUR SCSp	LU	-	EUR	-	59 334	67 560	KIS7	0,55
Genesis Private Equity Fund IV	LU	-	EUR	-	170 039	166 418	KIS7	1,37
KJK FUND III S.C.A. SICAV-RAIF C2 Series	LU	LU1840780156	EUR	52,3830	49 498	54 782	KIS7	0,45
ISHARES CORE FTSE 100 ACC	IE	IE00B53HP851	EUR	1 760	279 730	294 518	KIS3	2,42
BLACKPEAK SOUTHEAST EUROPE GROWTH FUND SCSP	LU	-	EUR	-	51 702	52 278	KIS7	0,43
Brookfield Strategic Real Estate Partners	LU	-	USD	-	146 904	145 288	KIS5	1,19
ISH MSCI USA ESG EHNCD USD-A	IE	IE00BHZPJ908	EUR	146 030	1 011 467	1 147 796	KIS3	9,42
AMUNDI MSCI EU ESG BROAD CTB	LU	LU1681042609	EUR	1 030	303 711	314 511	KIS3	2,58
X CANADA ESG SCREENED	LU	LU0476289540	EUR	2 507	156 621	169 674	KIS3	1,39
XTRACKERS MSCI PACIFIC EX JA	LU	LU0322252338	EUR	2 690	167 012	170 116	KIS3	1,40

4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tęsinys)

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	KIS tipas*	Dalis GA, %
BNP MSCI JAPAN ESG MIN TE	LU	LU1291102447	EUR	26 550	323 547	354 443	KIS3	2,91
LYXOR EURSTX600 BANKS	LU	LU1834983477	EUR	10 770	225 901	275 044	KIS3	2,26
INVESCO AT1 CAP BOND EUR HDG	IE	IE00BFZPF439	EUR	9 330	139 428	148 683	KIS1	1,22
EQT X (No.1) EUR SCSp	LU	-	EUR	-	30 919	27 208	KIS7	0,22
Amundi MSCI USA ESG Climate Net Zero Ambition CTB	IE	IE0006IP4XZ8	EUR	2 290	984 188	998 583	KIS3	8,20
ISHARES EURO ULTRASHORT BOND UCITS ETF	IE	IE00BCRY6557	EUR	1 500	151 196	151 184	KIS1	1,24
Iš viso KIS vienetų (akcijų):					6 815 000	7 860 973		64,53

* KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) į ne nuosavybės vertybinius popierius investuojančių KIS išleistus vienetus
 KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatytas mišrus (subalansuotas) investavimas ir (arba) investavimas į mišraus (subalansuoto) investavimo KIS išleistus vienetus (akcijas)
 KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) į nuosavybės vertybinius popierius investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)
 KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones
 KIS 5 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nekilnojamąjį turtą ir (arba) į nekilnojamąjį turtą investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)
 KIS 6 – KIS, kurių investavimo strategija atitinka rizikos draudimo fondų (angl. *hedge funds*) taikomą strategiją ir (arba) kurie investuoja į rizikos draudimo fondų išleistus vienetus (akcijas)
 KIS 7 – kiti KIS

Bankas	Valiuta	Bendra rinkos vertė, Eur	Palūkanų norma, %	Dalis GA, %
Pinigai				
AB SEB bankas	EUR	532 784	-	4,38
AB Šiaulių bankas	EUR	12	-	-
AB SEB bankas	USD	194	-	-
AB SEB bankas	PLN	596	-	-
AB SEB bankas	RON	69 855	-	0,57
Iš viso pinigų:		603 441		4,95

4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tęsinys)

Pavadinimas	Trumpas apibūdinimas	Bendra vertė	Dalis GA, %
Gautinos sumos	Kitos gautinos sumos	605	0,01
Mokėtinos sumos	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	(16 557)	(0,14)
Mokėtinos sumos	Kitos mokėtinos sumos	(9 119)	(0,07)
Iš viso:		(25 071)	(0,20)

Fondo investicijų portfelis atitinka Pensijų fondo investavimo strategiją.

Fondas investuoja į nuosavybės VP (akcijas) ir (arba) KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – nuosavybės VP. Taip pat krizių atvejais, pensijų turtas laikinai gali būti investuotas į ne nuosavybės VP, Pinigų rinkos priemones ir (arba) į KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis - Pinigų rinkos priemonės ir ne nuosavybės VP.

Metų pabaigoje pagal regionus didžiausios grynųjų aktyvų investicijos buvo Vidurio ir Rytų Europoje (47,6 %), Šiaurės Amerikoje (32,9%) bei Vakarų Europoje (15,1%). Pagal turto rūšis akcijos sudarė 79,7%, alternatyvios investicijos (privataus kapitalo ir skolos bei nekilnojamojo turto fondai) sudarė 15,5%.

Pensijų fondo investicijų portfelio vertės pokyčiui didžiausią įtaką turėjo finansinių priemonių rinkos kainos.

4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tęsinys)
2022 m.

Emitento pavadinimas	Veiklos šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	Dalis GA, %
Nuosavybės vertybiniai popieriai							
ROKIŠKIO SŪRIS	LT	LT0000100372	EUR	48 981	129 984	144 984	1,74
NOVATURAS AB	LT	LT0000131872	EUR	14 485	102 136	42 007	0,50
LUKA KOPER	SI	SI0031101346	EUR	6 600	155 529	163 680	1,96
LINAS AGRO GROUP AB	LT	LT0000128092	EUR	173 888	109 149	233 010	2,79
ŠIAULIŲ BANKAS	LT	LT0000102253	EUR	386 033	198 527	264 818	3,16
NOVA LJUBLJANSKA BANKA DD	SI	SI0021117344	EUR	3 687	265 416	230 069	2,75
PETROL DD LJUBLJANA	SI	SI0031102153	EUR	7 800	168 090	156 000	1,87
INTER CARS SA	PL	PLINTCS00010	PLN	2 450	133 731	241 052	2,89
AB IGNITIS GRUPĖ	LT	LT0000115768	EUR	10 800	211 647	205 416	2,46
WARSAW STOCK EXCHANGE	PL	PLGPW0000017	PLN	22 921	208 067	173 760	2,08
KINO POLSKA TV SA	PL	PLKNOPL00014	PLN	62 998	196 924	159 999	1,92
OMV PETROM SA	RO	ROSNPPACNOR9	RON	2 808 989	242 551	238 372	2,85
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių:					2 121 751	2 253 167	26,97

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	KIS tipas*	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai (akcijos)								
SC FONDUL PROPRIETATEA SA	RO	ROFPTAACNOR5	RON	621 000	144 834	255 963	KIS3	3,06
EFTEN Kinnisarafond II AS	EE	EE3100125238	EUR	5 725	74 998	91 109	KIS5	1,09
CAPITALICA BALTIC REAL ESTATE FUND I	LT	LT0000131419	EUR	83 262	99 203	223 716	KIS5	2,68
Lords LB Energy and Infrastructure SME Fund	LT	-	EUR	94 444,6579	91 951	123 760	KIS7	1,48
X MSCI EUROPE SMALL CAP	LU	LU0322253906	EUR	1 165	52 613	57 091	KIS3	0,68
ISHARES MSCI EUROPE ESG SCRN	IE	IE00BFNM3D14	EUR	28 950	185 713	188 870	KIS3	2,26
ISHARES MSCI US SML CAP ACC	IE	IE00B3VWM098	EUR	500	188 214	195 025	KIS3	2,33
Avallon MBO Fund III S.C.A. SICAV-RAIF (Class A)	LU	-	EUR	72	73	94	KIS7	-
Avallon MBO Fund III S.C.A. SICAV-RAIF (Class A1)	LU	-	EUR	71 350	72 424	93 352	KIS7	1,12

4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tęsinys)

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	KIS tipas*	Dalis GA, %
Syntaxis New Europe Fund SCSp	LU	-	EUR	-	33 500	33 953	KIS7	0,41
BaltCap Private Equity Fund III UF	EE	-	EUR	-	99 219	117 757	KIS7	1,41
Oaktree European Principal Fund V Feeder, SCSp	LU	-	EUR	-	143 393	206 841	KIS7	2,48
ISHARES MSCI USA ESG SCREEND	IE	IE00BFNM3G45	EUR	105 900	665 895	727 004	KIS3	8,70
INVL Baltic Sea Growth Fund	LT	-	EUR	745,5366	75 642	119 102	KIS7	1,43
KJK FUND III S.C.A. SICAV-RAIF B2 Series	LU	-	EUR	65,4790	67 494	59 130	KIS7	0,71
UBS ETF MSCI USA VALUE	IE	IE00B78JSG98	EUR	4 170	288 983	365 209	KIS3	4,37
17Capital Fund 5 EUR SCSp	LU	-	EUR	-	60 847	65 709	KIS7	0,79
Genesis Private Equity Fund IV	LU	-	EUR	-	71 419	61 875	KIS7	0,74
KJK FUND III S.C.A. SICAV-RAIF C2 Series	LU	LU1840780156	EUR	52,3830	49 498	46 341	KIS7	0,55
ISHARES CORE FTSE 100 ACC	IE	IE00B53HP851	EUR	1 120	176 169	169 680	KIS3	2,03
BLACKPEAK SOUTHEAST EUROPE GROWTH FUND SCSP	LU	-	EUR	-	46 851	44 297	KIS7	0,53
Brookfield Strategic Real Estate Partners	LU	-	USD	-	53 063	53 723	KIS7	0,64
ISHARES MSCI EM IMI ESG SCRN	IE	IE00BFNM3P36	EUR	70 030	373 610	359 674	KIS3	4,31
ISH MSCI USA ESG EHNCD USD-A	IE	IE00BHZPJ908	EUR	104 670	693 749	674 075	KIS3	8,07
AMUNDI MSCI EU ESG BROAD CTB	LU	LU1681042609	EUR	1 130	311 654	298 998	KIS3	3,58
ISH MSCI EM ESG EHNCD USD-A	IE	IE00BHZPJ239	EUR	74 640	349 515	346 703	KIS3	4,15
X CANADA ESG SCREENED	LU	LU0476289540	EUR	1 487	91 004	91 198	KIS3	1,09
XTRACKERS MSCI PACIFIC EX JA	LU	LU0322252338	EUR	1 570	97 403	97 858	KIS3	1,17
BNP MSCI JAPAN ESG MIN TE	LU	LU1291102447	EUR	15 690	181 063	179 211	KIS3	2,15
Iš viso KIS vienetų (akcijų):					4 839 994	5 347 318		64,01

* KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) į ne nuosavybės vertybinius popierius investuojančių KIS išleistus vienetus
 KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatytas mišrus (subalansuotas) investavimas ir (arba) investavimas į mišraus (subalansuoto) investavimo KIS išleistus vienetus (akcijas)
 KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) į nuosavybės vertybinius popierius investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)
 KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones
 KIS 5 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nekilnojamąjį turtą ir (arba) į nekilnojamąjį turtą investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)
 KIS 6 – KIS, kurių investavimo strategija atitinka rizikos draudimo fondų (angl. *hedge funds*) taikomą strategiją ir (arba) kurie investuoja į rizikos draudimo fondų išleistus vienetus (akcijas)
 KIS 7 – kiti KIS

4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tęsinys)

Priemonės pavadinimas	Veiklos šalis	Kita sandorio šalis	Valiuta	Investicinis sandoris (pozicija)	Sandorio (pozicijos) vertė	Bendra rinkos vertė	Galiojimo terminas	Dalis GA, %
Kitos išvestinės finansinės priemonės								
2230140	LT	AB SEB bankas	EUR	USD/EUR	146 613	11 077	2023-03-09	0,13
2239597	LT	AB SEB bankas	EUR	USD/EUR	73 395	6 091	2023-03-09	0,07
2293293	LT	AB SEB bankas	EUR	USD/EUR	31 182	344	2023-03-09	0,01
Iš viso:					251 190	17 512		0,21

Bankas	Valiuta	Bendra rinkos vertė, Eur	Palūkanų norma, %	Dalis GA, %
Pinigai				
AB SEB bankas	EUR	586 751	-	7,03
AB Šiaulių bankas	EUR	48	-	-
Iš viso pinigų:		586 799		7,03

Pavadinimas	Trumpas apibūdinimas	Bendra vertė	Dalis GA, %
Mokėtinos sumos	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos	(181 063)	(2,17)
Mokėtinos sumos	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	(12 991)	(0,16)
Mokėtinos sumos	Kitos mokėtinos sumos	(12 346)	(0,15)
Iš viso:		(206 400)	(2,48)

Fondo investicijų portfelis atitinka Pensijų fondo investavimo strategiją.

Fondas investuoja į nuosavybės VP (akcijas) ir (arba) KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis – nuosavybės VP. Taip pat krizių atvejais, pensijų turtas laikinai gali būti investuotas į ne nuosavybės VP, Pinigų rinkos priemones ir (arba) į KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių pagrindinė investavimo kryptis - Pinigų rinkos priemonės ir ne nuosavybės VP.

Metų pabaigoje pagal regionus didžiausios grynujų aktyvų investicijos buvo Vidurio ir Rytų Europoje (48,8%), Šiaurės Amerikoje (25,8%), Vakarų Europoje (11%) bei Azijoje ir Okeanijoje (10,2%). Pagal turto rūšis akcijos sudarė 80,3%, alternatyvios investicijos (privataus kapitalo ir skolos bei nekilnojamojo turto fondai) – 15,7%.

Pensijų fondo investicijų portfelio vertės pokyčiui didžiausią įtaką turėjo finansinių priemonių rinkos kainos.

5 pastaba. Investicijų paskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Pagal investavimo objektus

Investicijų ir piniginių lešų pasiskirstymas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	
	Rinkos vertė, Eur	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė, Eur	Dalis aktyvuose, %
Nuosavybės vertybiniai popieriai	3 042 910	24,98	2 253 167	26,97
Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	697 785	5,73	355 663	4,26
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	7 860 973	64,54	5 347 318	64,01
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	17 512	0,21
Pinigai	603 441	4,95	586 799	7,03
Kitas turtas	-	-	-	-
Iš viso:	12 205 109	100,20	8 560 459	102,48

6 pastaba. Investicijų vertės pokytis

2023 m.

Grynujų aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis, Eur					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai ²	355 663	578 660	290 883	72 789	18 444	697 785
Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	355 663	578 660	290 883	72 789	18 444	697 785
Nuosavybės vertybiniai popieriai	2 253 167	548 004	187 012	482 859	54 108	3 042 910
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	5 347 318	5 688 278	3 840 973	887 481	221 131	7 860 973
Išvestinės finansinės priemonės ¹	17 512	-	22 607	5 095	-	-
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso	7 973 660	6 814 942	4 341 475	1 448 224	293 683	11 601 668

¹ Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.

Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodomas pasibaigusį sandorių realizuotas rezultatas.

² Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma ne nuosavybės vertybinių popierių tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.

Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodoma pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.

Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkainavimo rezultatas (įtraukiant pokytį dėl valiutos kursų pasikeitimo)

6 pastaba. Investicijų vertės pokytis (tęsinys)
2022 m.

Grynųjų aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis, Eur					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai ²	-	336 540	12 962	50 379	18 294	355 663
Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	336 540	12 962	50 379	18 294	355 663
Nuosavybės vertybiniai popieriai	2 368 218	687 135	640 472	139 124	300 838	2 253 167
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	4 340 591	4 817 449	3 433 809	225 911	602 824	5 347 318
Išvestinės finansinės priemonės ¹	-	-	-	17 512	-	17 512
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso	6 708 809	5 841 124	4 087 243	432 926	921 956	7 973 660

¹ Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.

Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodomas pasibaigusį sandorių realizuotas rezultatas.

² Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma ne nuosavybės vertybinių popierių tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.

Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodoma pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.

Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkainavimo rezultatas (įtraukiant pokytį dėl valiutos kursų pasikeitimo)

7 pastaba. Investicijų pardavimo rezultatai

Subjektas 2023 m. ir 2022 m. neturėjo finansinių priemonių pardavimo sandorių, kurie apskaitoje vertinami ne tikrąja verte.

8 pastaba. Išvestinės finansinės priemonės

Ataskaitiniu laikotarpiu Fondas sudarė išankstinius valiutos sandorius (angl. currency forwards). Šie sandoriai buvo naudojami valiutos rizikos valdymo tikslais. Valiutos išankstiniais sandoriais buvo mažinama valiutos rizika investuojant JAV doleriais. Taip sumažinami Fondo investicijų ir Fondo vieneto vertės svyravimai dėl valiutos kurso pokyčių.

Sudarydamas šiuos sandorius, kuriais neprekiuojama biržoje, Fondas prisiima susijusių išankstinių sandorių emitento kredito riziką. Tai rizika, kad Fondo atžvilgiu sandorio šalis ar emitentas nevykdys prisiimtų finansinių įsipareigojimų. Ši rizika yra valdoma laikantis nuostatos, jog bendra investicijų suma į vieną sandorio šalį ar emitentą negali būti didesnė kaip 20 proc. grynąjų aktyvų vertės.

8 pastaba. Išvestinės finansinės priemonės (tęsinys)
2023 m.

Per ataskaitinį laikotarpį nustoję galioti išvestinių finansinių priemonių sandoriai sudaryti su AB Šiaulių banku:

Priemonės kategorija	Atsiskaitymo data	Pelnas / nuostoliai	Valiuta	Priemonės panaudojimas	Pastabos
Išankstinis valiutos sandoris	2023-03-09	8 385	USD	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2023-03-09	9 172	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2023-03-09	5 148	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2023-03-09	(98)	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Iš viso:		22 607			

Sandorių skaičius	Pirkimas		Pardavimas		Pelnas (nuostoliai), (EUR) 2023-12-31
	Valiuta	Suma, Eur	Valiuta	Suma, Eur	
3	EUR	251 190	USD	251 190	22 607
1	USD	228 582	EUR	228 582	
Iš viso:		479 772		479 772	22 607

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojančių išvestinių finansinių priemonių nebuvo.

2022 m.

Per ataskaitinį laikotarpį nustousių galioti išvestinių finansinių priemonių sandorių nebuvo.

Galiojančių išvestinių priemonių sandorių vertė:

Priemonės kategorija	Vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Valiuta	Pastabos
Išankstiniai valiutos sandoriai	17 512	EUR	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Iš viso:	17 512	EUR	

Galiojantys išvestinių finansinių priemonių sandoriai sudaryti su AB Šiaulių banku:

Priemonės kategorija	Atsiskaitymo data	Vertė, Eur	Valiuta	Priemonės panaudojimas	Pastabos
Išankstinis valiutos sandoris	2023-03-09	11 077	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2023-03-09	6 091	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Išankstinis valiutos sandoris	2023-03-09	344	EUR	Valiutos kurso svyravimo rizikos draudimas	Neprekiuojama reguliuojamose rinkose
Iš viso:		17 512			

Sandorių skaičius	Pirkimas		Pardavimas		Vertė, Eur 2022-12-31
	Valiuta	Suma, Eur	Valiuta	Suma, Eur	
3	EUR	251 190	USD	251 190	17 512
Iš viso:		251 190		251 190	17 512

Tarpininko pavadinimas	Suteiktų paslaugų aprašymas	Atlygis už paslaugas ataskaitiniu laikotarpiu, Eur	Atlygis už paslaugas praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, Eur	Tarpininko ryšys su valdymo įmone
AB SEB bankas	Komisinis mokestis už tarpininkavimą sudarant vertybinių popierių sandorius	638	534	AB SEB bankas yra valdymo įmonės valdomo fondo depozitoriumas
UAB FMĮ "Orion Securities"	Komisinis mokestis už tarpininkavimą sudarant vertybinių popierių sandorius	59	76	Valdymo įmonė su tarpininku turi pasirašiusi tarpininkavimo sutartį
InterCapital Securities Ltd	Komisinis mokestis už tarpininkavimą sudarant vertybinių popierių sandorius	624	1 212	Valdymo įmonė su tarpininku turi pasirašiusi tarpininkavimo sutartį
Iš viso:		1 321	1 822	

10 pastaba. Dalyviams apskaičiuoti ir (ar) išmokėti dividendai ir kitos išmokos, kurias išmokėjus vienetų skaičius nesikeičia

Per ataskaitinį laikotarpį Fondas klientams neišmokėjo ir neapskaitė mokėtinų dividendų.

11 pastaba. Pasiskolintos ir paskolintos lėšos

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje Fondo reikmėms pasiskolintų lėšų nebuvo.

12 pastaba. Trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį nebuvo.

13 pastaba. Sandorių su susijusiais asmenimis ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpių sumos

Šalys laikomos susijusiomis, jei viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą ar daryti didelę įtaką kitai šaliai priimdama finansinius ar veiklos sprendimus. Su Fondu susijusios šalys 2023 m. gruodžio 31 d. buvo valdymo įmonė UAB "SB Asset Management" (2022 m. gruodžio 31 d. UAB "INVL Asset Management"), vadovai, taip pat akcininkai ir kitos AB Šiaulių banko grupės įmonės, susijusios per akcininką.

Ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Fondo portfelyje Bendrovės valdomų investicinių fondų likučiai atskleisti 4 pastaboje, o Bendrovei priskaičiuotas valdymo mokestis atskleistas 20 pastaboje.

Paseikeitus valdymo įmonei nuo 2023 m. gruodžio mėn. susijusia šalimi tapo UAB „SB modernizavimo fondas“, o per ataskaitinį laikotarpį buvo įsigytos šios įmonės obligacijos, kurios pateiktos 4 pastaboje.

Pensijų fondas per ataskaitinį laikotarpį buvo įsigijęs INVL Baltic Sea Growth Fund investicinių vienetų, už kuriuos priskaičiuota kompensuotina 2 196 Eur suma valdymo mokesčio, o per praėjusį ataskaitinį laikotarpį buvo įsigijęs UAB „INVL Asset Management“ valdomų INVL Rusijos nevalstybinių įmonių subfondo ir INVL Baltic Sea Growth Fund investicinių vienetų, už kuriuos priskaičiuota kompensuotina 2 679 Eur valdymo mokesčio. Grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje atvaizduota „Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas“ straipsnyje.

14 pastaba. Reikšmingas apskaitinių įvertinimų, jeigu tokių nebuvo, pakeitimo poveikis ar pateiktos lyginamosios informacijos koregavimas dėl apskaitos politikos keitimo ar dėl klaidų

Fondas per ataskaitinį laikotarpį nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. vadovavosi ta pačia apskaitos politika kaip ankstesniais metais.

15 pastaba. Trumpas reikšmingų poataskaitinių įvykių, kurių neatskleidimas gali turėti reikšmingos įtakos įmonės finansinių ataskaitų vartotojų galimybei priimti sprendimus

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingų poataskaitinių įvykių nebuvo.

16 pastaba. Po grynujų aktyvų skaičiavimo datos įvykę reikšmingi turto ir įsipareigojimų pokyčiai, neįtraukti į grynujų aktyvų vertę
2023 m.

Fondo grynieji aktyvai vertinami jų tikrąja verte, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir Valdymo įmonės patvirtintomis grynujų aktyvų skaičiavimo procedūromis. Atsižvelgiant į tai, jog 2023 m. gruodžio 29 d. Fondas turėjo įsigijęs vertybinių popierių, kuriais nėra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje ir jų vertė nėra nustatoma kasdien, šių pozicijų vertei nustatyti 2023 m. gruodžio 29 d. Fondo grynujų aktyvų vertės skaičiavime buvo naudota aktualiausia tai dienai žinoma vertė, kuri pagal valdymo įmonės GAV metodiką yra naudojama tikrajai vertei nustatyti. Rengiant 2023 metų finansines ataskaitas buvo atsižvelgta į informaciją gautą po Fondo GAV skaičiavimo dienos apie minėtų vertybinių popierių 2023 m. gruodžio 31 d. vertes. Dėl to finansinėse ataskaitose atskleista Fondo GAV skiriasi nuo nustatytos 2024 m. sausio 2 dieną ir yra 0,53 proc. didesnė nei pradinė.

Turtas	ISIN kodas	Pradinė apskaičiuota vertė, Eur	Atnaujinta vertė, Eur	Skirtumas, Eur
EFTEN Kinnisvarafond II AS	EE3100125238	93 668	88 011	(5 657)
CAPITALICA BALTIC REAL ESTATE FUND I	LT0000131419	232 176	233 367	1 191
Lords LB Energy and Infrastructure SME Fund	-	122 844	129 597	6 753
Avallon MBO Fund III S.C.A. SICAV-RAIF (Class A)	-	174	185	11
Avallon MBO Fund III S.C.A. SICAV-RAIF (Class A1)	-	171 600	182 381	10 781
Syntaxis New Europe Fund SCSp	-	62 751	61 230	(1 521)
BaltCap Private Equity Fund III UF	-	248 811	250 710	1 899
Oaktree European Principal Fund V Feeder, SCSp	-	250 027	248 539	(1 488)
INVL Baltic Sea Growth Fund	-	141 604	162 028	20 424
KJK FUND III S.C.A. SICAV-RAIF B2 Series	-	60 433	70 776	10 343
17Capital Fund 5 EUR SCSp	-	66 912	67 560	648
Genesis Private Equity Fund IV	-	152 995	166 418	13 423
KJK FUND III S.C.A. SICAV-RAIF C2 Series	LU1840780156	47 136	54 782	7 646
BLACKPEAK SOUTHEAST EUROPE GROWTH FUND SCSP	-	50 746	52 278	1 532
Brookfield Strategic Real Estate Partners	-	146 410	145 288	(1 122)
EQT X (No.1) EUR SCSp	-	28 446	27 208	(1 238)
Iš viso:		1 876 733	1 940 358	63 625

2023 m. gruodžio 31 d. fondas turėjo 0,62 mln. Eur neįvykdytų įsipareigojimų investuoti į vertybinius popierius, kuriais nėra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, kurie gali būti pašaukti atsižvelgiant į sutartyse nurodytas sąlygas.

16 pastaba. Po grynųjų aktyvų skaičiavimo datos įvykę reikšmingi turto ir įsipareigojimų pokyčiai, neįtraukti į grynųjų aktyvų vertę (tesinys)
2022 m.

Fondo gryniesi aktyvai vertinami jų tikrąja verte, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir Valdymo įmonės patvirtintomis grynųjų aktyvų skaičiavimo procedūromis. Atsižvelgiant į tai, jog 2022 m. gruodžio 30 d. Fondas turėjo įsigijęs vertybinių popierių, kuriais nėra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje ir jų vertė nėra nustatoma kasdien, šių pozicijų vertei nustatyti 2022 m. gruodžio 30 d. Fondo grynųjų aktyvų vertės skaičiavime buvo naudota aktualiausia tai dienai žinoma vertė, kuri pagal valdymo įmonės GAV metodiką yra naudojama tikrajai vertei nustatyti. Rengiant 2022 metų finansines ataskaitas buvo atsižvelgta į informaciją gautą po Fondo GAV skaičiavimo dienos apie minėtų vertybinių popierių 2022 m. gruodžio 31 d. vertes. Dėl to finansinėse ataskaitose atskleista Fondo GAV skiriasi nuo nustatytos 2023 m. sausio 2 dieną ir yra 1,44 proc. didesnė nei pradinė.

Turtas	ISIN kodas	Pradinė apskaičiuota vertė, Eur	Atnaujinta vertė, Eur	Skirtumas, Eur
EFTEN Kinnisvarafond II AS	EE3100125238	93 377	91 109	(2 268)
CAPITALICA BALTIC REAL ESTATE FUND I	LT0000131419	178 072	223 716	45 644
Lords LB Energy and Infrastructure SME Fund	-	115 902	123 760	7 858
Avallon MBO Fund III S.C.A. SICAV-RAIF (Class A)	-	90	94	4
Avallon MBO Fund III S.C.A. SICAV-RAIF (Class A1)	-	88 861	93 352	4 491
Syntaxis New Europe Fund SCSp	-	29 495	33 953	4 458
BaltCap Private Equity Fund III UF	-	96 766	117 757	20 991
Oaktree European Principal Fund V Feeder, SCSp	-	186 307	206 841	20 534
INVL Baltic Sea Growth Fund	-	96 753	119 102	22 349
KJK FUND III S.C.A. SICAV-RAIF B2 Series	-	62 559	59 130	(3 429)
17Capital Fund 5 EUR SCSp	-	67 193	65 709	(1 484)
Genesis Private Equity Fund IV	-	63 386	61 875	(1 511)
KJK FUND III S.C.A. SICAV-RAIF C2 Series	LU1840780156	48 859	46 341	(2 518)
BLACKPEAK SOUTHEAST EUROPE GROWTH FUND SCSP	-	43 049	44 297	1 248
Brookfield Strategic Real Estate Partners	-	51 536	53 723	2 187
Iš viso:		1 222 205	1 340 759	118 554

2022 m. gruodžio 31 d. fondas turėjo 1,05 mln. Eur neįvykdytų įsipareigojimų investuoti į vertybinius popierius, kuriais nėra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, kurie gali būti pašaukti atsižvelgiant į sutartyse nurodytas sąlygas.

17 pastaba. Kita reikšminga informacija apie pensijų fondo finansinę būklę, veiksniai ir aplinkybės, turėję įtakos pensijų fondo turtui ar įsipareigojimams

Kitos reikšmingos informacijos apie fondo finansinę būklę nėra.

18 pastaba. Finansinė rizika ir jos valdymo metodai.
Fondui įtaką darančių rizikų aprašymas

Fondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal Fondo taisyklėse ir fondo veiklą reglamentuojamuose teisės aktuose numatytus diversifikavimo principus.

Fondo portfelio rizika ir likvidumas periodiškai įvertinami ir pateikiami investiciniam komitetui.

Su fondo investicijomis susijusios rizikos ir jų valdymas:

Infliacijos rizika

Realus fondo turto prieaugis gali būti mažesnis dėl infliacijos, be to, infliacija tiesiogiai veikia palūkanų normų pokyčius, kurie savo ruožtu turi įtakos fondo investicijų portfelio vertei. Istoriškai investicijos į nuosavybės vertybinius popierius suteikia pakankamą apsaugą nuo infliacijos.

Palūkanų normos rizika

Kadangi didžiąją fondo investicijų portfelio dalį sudaro akcijos, tai šios rizikos tiesioginė įtaka fondo investicijų gražai yra minimali.

18 pastaba. Finansinė rizika ir jos valdymo metodai (tęsinys)
Kredito rizika

Kredito rizika – rizika patirti nuostolius, dėl pablogėjusios emitento finansinės padėties arba ateities perspektyvos. Vertinant šią riziką, atsižvelgiama į emitento finansinę padėtį, įskaitant bet neapsiribojant jo pateiktomis finansinėmis ataskaitomis, kredito reitingo vertinimais, kita viešai prieinama informacija, kaip įmonės pranešimai, finansų analitikų vertinimai.

Kredito rizika yra valdoma diversifikuojant investicijų portfelį įstatymų numatyta tvarka. Tai reiškia, kad investicijos portfelyje paskirstomos taip, kad į vieno asmens perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuota daugiau kaip 5 procentai, bet ne daugiau kaip 10 procentų grynujų aktyvų, su sąlyga, kad tokių investicijų bendra suma nebus didesnė kaip 40 procentų grynujų aktyvų.

Valiutos kursų svyravimo rizika

Dėl nepalankaus užsienio valiutos kurso pokyčio euro atžvilgiu galima patirti nuostolius, jei fondas investuoja į kitos valiutos ne nuosavybės vertybinius popierius nei fondo apskaitos valiuta. Siekiant valdyti šią riziką, stengiamasi neprisiimti šios rizikos ir investuojama į eurus denominuotas finansines priemones arba rizika apdraudžiama išvestinėmis finansinėmis priemonėmis.

Likvidumo rizika

Fondo struktūroje 2023 metų pabaigoje nebuvo ženklų finansinių įsipareigojimų.

Likvidumo rizika yra valdoma ribojant finansinių įsipareigojimų dydį: įsipareigojimų suma vienai sandorio šaliai ar emitentui negali būti didesnė kaip 20 proc. grynujų aktyvų vertės.

Jautrumo analizė – akcijų rinkos rizika

Fondo jautrumui rinkos rizikai įvertinti geriausia tinka beta rodiklis (skaičiuojamas naudojant fondo bei fondo palyginamojo indekso duomenis).

2023 m. pabaigoje fondo beta rodiklis sudarė 0,37 (skaičiuojant už 12 mėn.). Tai reiškia, jog 1 proc. pokytis fondo lyginamajame indekse vidutiniškai sąlygojo 0,37 proc. fondo vertės pokytį.

Ši jautrumo analizė remiasi šiomis prielaidomis:

- jog istoriniai santykiai, galioję tarp fondo investicijų bei palyginamojo indekso, galios ir ateityje
- jog tarp fondo vertės bei palyginamojo indekso verčių laike yra tiesinis santykis.

19 pastaba. Investicijų graža ir investicijų lyginamoji informacija:
19.1. Lyginamasis indeksas (jei pasirinktas) ir trumpas jo apibūdinimas:

Nuo 2008 m. balandžio 14 d. fondas naudoja palyginamąjį indeksą: 50% *DJ EU Enlarged 15+ 50%*MSCI Emerging Europe.

Nuo 2009 m. gegužės 11 d. fondas naudoja palyginamąjį indeksą: 95% * MSCI Eastern Europe small cap index+ 5% * MSCI Emerging Europe.

Nuo 2014 m. sausio 17 d. fondas naudoja palyginamąjį indeksą: 50% * Msci Eastern Europe small cap index + 45% * MSCI World EUR Index + 5% * Euro Cash Indices Libor Total Return 3 Months Index.

Nuo 2018 m. liepos 31 d. fondas naudoja palyginamąjį indeksą: 50% MSCI EM Eastern Europe Small Cap USD Index (MSLUEEE Index) (perskaičiuotas į EUR) + 45% MSCI World EUR Index (MSERWI Index) + 5% EONIA Total Return Index (DBDCONIA Index).

Nuo 2021 m. kovo 1 d. fondas naudoja palyginamąjį indeksą: 50% MSCI EM Eastern Europe ex Russia Net Return EUR Index (M7MEXRU Index) + 45% MSCI ACWI IMI Net Total Return USD Index (perskaičiuotas į EUR) (MIMUAWON Index) + 5% European Central Bank ESTR OIS Index (OISESTR Index).

Nuo 2023 m. lapkričio 30 d. fondas naudoja palyginamąjį indeksą: 50% MSCI EM Eastern Europe ex Russia Net Return EUR Index (M7MEXRU Index) + 45% MSCI World IMI Net Total Return USD Index (perskaičiuotas į EUR) (M1WOIM Index) + 5% European Central Bank ESTR OIS Index (OISESTR Index).

19 pastaba. Investicijų graža ir investicijų lyginamoji informacija (tęsinys)

19.2. Apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodikliai:

	Per ataskaitinį laikotarpį	Prieš metus	Prieš 2 metus	Per paskutinius 2 metus	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus
Apskaitos vieneto vertės pokytis ¹ , proc.	15,49	(7,02)	24,53	7,37	33,71	60,85
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis, proc.	28,56	(15,61)	33,24	8,50	44,56	76,34
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ² , proc.	6,28	11,23	7,95	12,89	15,16	24,56
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ³ , proc.	13,82	20,24	11,17	24,55	26,98	38,75
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁴	63,50	91,52	81,74	85,48	85,59	92,05
Alfa rodiklis ⁵ , proc.	5,10	1,00	8,70	2,67	10,81	12,67
Beta rodiklis ⁶ , proc.	0,37	0,52	0,47	0,48	0,49	0,60
Indekso sekimo paklaida ⁷ , proc.	8,52	11,01	6,71	13,99	15,49	18,43
IR rodiklis ⁸	(2,55)	1,49	(1,99)	(0,19)	(0,41)	(0,27)

¹ Apskaičiuojant apskaitos vieneto vertės pokytį, neatsižvelgiama į atskaitymus nuo įmokų.

² Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis – standartinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

³ Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja lyginamojo indekso pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

⁴ Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas – rodiklis, kuris parodo vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

⁵ Alfa rodiklis – rodiklis, kuris parodo skirtumą tarp pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

⁶ Beta rodiklis – rodiklis, kuris parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo apskaitos vieneto vertė pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

⁷ Indekso sekimo paklaida – rodiklis, kuris parodo, kiek vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba seka) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

⁸ IR rodiklis (angl. information ratio) – rodiklis, kuris parodo aktyvaus investicinių priemonių portfelio valdymo naudą.

19 pastaba. Investicijų grąža ir investicijų lyginamoji informacija (tęsinys)

19.3. Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ir vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis (%).

	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus	Per paskutinius 10 metų	Nuo veiklos pradžios
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	10,17	9,97	7,05	2,83
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis ²	13,07	12,01	7,38	-
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ³	8,75	10,98	9,67	12,06
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis	15,58	17,33	15,09	-

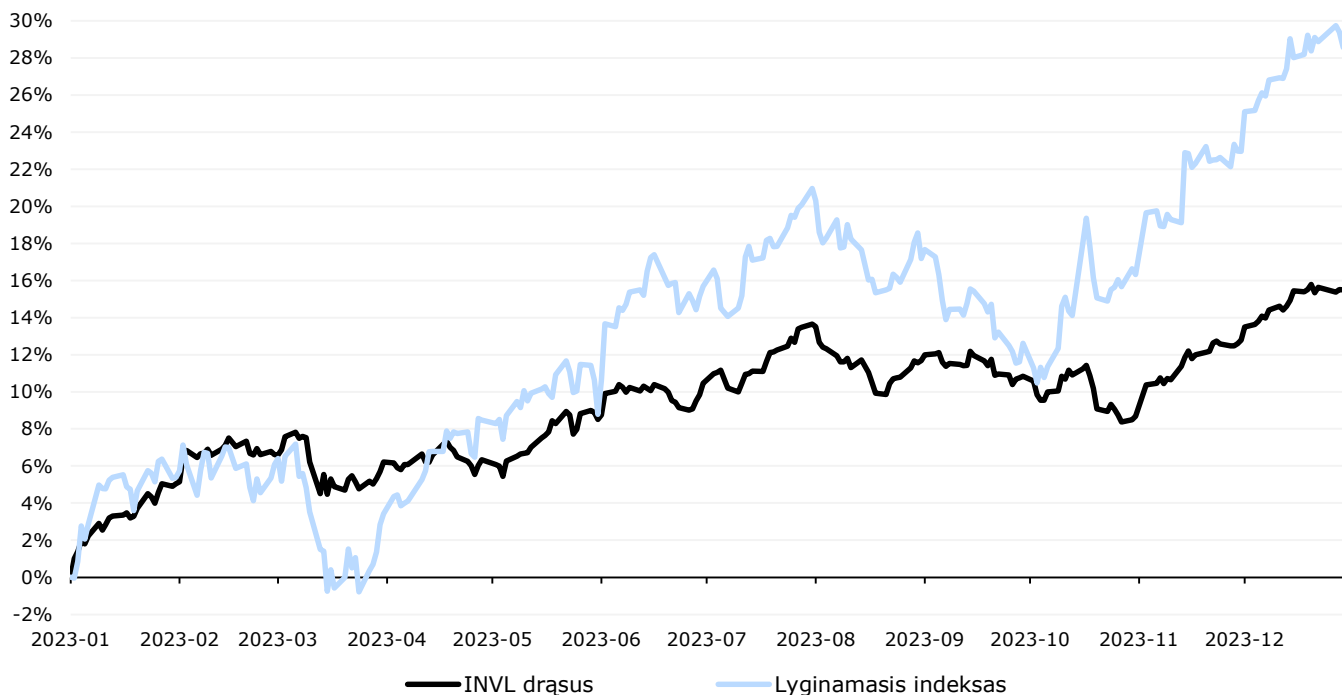
¹ Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis – tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

² Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis – tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

³ Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis – tai metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis

Rodikliai paskaičiuoti pagal iki 2024-01-02 paskelbtas Pensijų fondo vertes.

Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso pokytis laikotarpiu nuo 2023-01-01 iki 2023-12-31 (NEAUDITUOTA)

Kita informacija
Informacija apie AB Šiaulių banko verslo įsigijimą

2023 m. gruodžio 1 d. AB Šiaulių bankas iš Investicijų valdymo ir gyvybės draudimo grupės „Invalda INVL“ įsigijo antrosios ir trečiosios pakopos pensijų fondų bei mažmeniniams klientams skirtų investicinių fondų valdymo verslų dalis. Minėtų produktų valdymą iš UAB "INVL Asset Management" įmonės perėmė AB Šiaulių banko grupės įmonė UAB "SB Asset Management". Po šio sandorio Valdymo įmonė valdo nemažą antrosios ir trečiosios pakopų pensijų fondų bei investicinių fondų verslą Lietuvoje su potencialu jį toliau plėsti, kas ir buvo pagrindinis šio sandorio tikslas.

**20 pastaba. Išlaidų ir apyvartumo rodikliai:
 2023 m.**

Atskaitymai	Atskaitymų dydis (%)		Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma, Eur	Procentinė dalis nuo ataskaitinio laikotarpio vidutinės grynujų aktyvų vertės
	Maksimalus, nustatytas steigimo dokumentuose	Atskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą				
nekintamas dydis	1,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	1,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	148 697	1,49
sėkmės mokestis	Netaikomas	Netaikomas	-	-
Kitos veiklos išlaidos (įmokos mokestis)	Netaikomas	Netaikomas	-	-
Kitos veiklos išlaidos (dalinio atsiėmimo)	10 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepraėjus dviem kalendoriniams metams	10 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepraėjus dviem kalendoriniams metams	930	0,01
Depozitoriumui	ne daugiau kaip 0,2 proc. nuo Fondo vidutinės metinės GA vertės	ne daugiau kaip 0,2 proc. nuo Fondo vidutinės metinės GA vertės	8 186	0,08
Už sandorių sudarymą			1 321	0,01
Už auditą	ne daugiau kaip 0,50 proc. nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės	ne daugiau kaip 0,50 proc. nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės	4 235	0,04
Kitos veiklos išlaidos (banko mokesčiai)			3 869	0,04
Išlaidų, įskaičiuojamų į BIK, suma, Eur				164 987
BIK % nuo GAV*				1,65
Tikėtinas sąlyginis BIK (%)*				2,62
Visų išlaidų suma, Eur				167 238
PAR (%)**				52,25

* Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad, skaičiuojant BIK, į sandorių sudarymo, įmokų mokesčių išlaidas neatsižvelgiama. Kadangi daugiau kaip 10 proc. pensijų fondo grynujų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus ir ne visi šie kolektyvinio investavimo subjektai skaičiuoja savo BIK, pensijų fondui yra skaičiuojamas tikėtinas sąlyginis bendrasis išlaidų koeficientas.

** Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

20 pastaba. Išlaidų ir apyvartumo rodikliai (tesinys)
2022 m.

Atskaitymai	Atskaitymų dydis (%)		Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma, Eur	Procentinė dalis nuo ataskaitinio laikotarpio vidutinės grynujų aktyvų vertės
	Maksimalus, nustatytas steigimo dokumentuose	Ataskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą				
nekintamas dydis	1,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	1,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	108 431	1,49
sėkmės mokestis	Netaikomas	Netaikomas	-	-
Kitos veiklos išlaidos (įmokos mokestis)	Netaikomas	Netaikomas	-	-
Kitos veiklos išlaidos (dalinio atsiėmimo)	10 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepraėjus dviem kalendoriniams metams	10 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepraėjus dviem kalendoriniams metams	1 530	0,02
Depozitoriumui	ne daugiau kaip 0,2 proc. nuo Fondo vidutinės metinės GA vertės	ne daugiau kaip 0,2 proc. nuo Fondo vidutinės metinės GA vertės	5 969	0,08
Už sandorių sudarymą			1 822	0,03
Už auditą	ne daugiau kaip 0,50 proc. nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės	ne daugiau kaip 0,50 proc. nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės	4 235	0,06
Kitos veiklos išlaidos (banko mokesčiai)			3 165	0,04
Išlaidų, įskaičiuojamų į BIK, suma, Eur				121 800
BIK % nuo GAV*				1,68
Tikėtinas sąlyginis BIK (%)*				2,45
Visų išlaidų suma, Eur				125 152
PAR (%)**				85,80

* Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad, skaičiuojant BIK, į sandorių sudarymo, įmokų mokesčių išlaidas neatsižvelgiama. Kadangi daugiau kaip 10 proc. pensijų fondo grynujų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus ir ne visi šie kolektyvinio investavimo subjektai skaičiuoja savo BIK, pensijų fondui yra skaičiuojamas tikėtinas sąlyginis bendrasis išlaidų koeficientas.

** Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

20 pastaba. Išlaidų ir apyvartumo rodikliai (tesinys)

Toliau pateikiamos visos paslaugos, kurios buvo suteiktos atliekant Fondo metinių finansinių ataskaitų auditą:

	Ataskaitinio laikotarpio	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio
Finansinių ataskaitų audito paslaugos pagal sutartis	4 235	4 235
Užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų sąnaudos	-	-
Konsultacijų mokesčių klausimais sąnaudos	-	-
Kitų paslaugų sąnaudos	-	-
Iš viso:	4 235	4 235

21 pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos:

	Finansiniai metai, Eur	Praėję finansiniai metai, Eur
Bendra gautų lėšų suma	4 200 656	2 693 783
Valstybinio socialinio draudimo fondo pervestos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos ir iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos pensijų įmokos	-	-
Pačių dalyvių ir darbdavių ar kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos	2 718 167	2 073 418
Paties dalyvio įmokėtos lėšos	1 614 847	1 309 284
Darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos	1 103 320	764 134
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos	-	-
Iš kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	1 457 158	605 540
Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	25 181	14 825
Kompensacijos	150	-
Bendra išmokėtų lėšų suma	1 706 902	981 818
Vienkartinės išmokos dalyviams	25 229	14 951
Periodinės išmokos dalyviams	-	-
Išmokos anuiteto įsigijimui	-	-
Į kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	1 320 747	759 238
Į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	143 903	23 102
Išstojusiems dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)	130 030	52 869
Paveldėtojams išmokėtos lėšos	9 371	8 411
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (dalinis išpirkimas)	77 622	123 247

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS (NEAUDITUOTA)

23. Bendri duomenys apie Pensijų fondo dalyvius:

	Iš viso
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje	3 467
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:	4 337
iš jų dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	-
iš jų dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-
iš jų dalyviai, kurių amžius neatitinka tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės gimimo metų ribų (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	-
Dalyvių skaičiaus pokytis	870
Bendras prisijungusių dalyvių skaičius:	1 043
iš jų dalyviai, priskirti pensijų fondui atsitiktine tvarka (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	-
iš jų dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą	951
iš jų dalyviai, atėję arba perkelti iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	92
iš jų dalyviai, atėję iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	-
Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius:	173
išėję į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	87
išėję į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	26
perkelti į kitą pensijų fondą (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	-
išstoję dalyviai (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	53
sulaukę nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudoję teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį) dalyviai	4
pasinaudoję Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį dalyviai	-
mirę dalyviai	3

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

24. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 21 pastaboje.

IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ

25. Pensijų fondo taisyklėse nustatyti įsipareigojimai garantuoti tam tikrą pajamingumą, garantuojamo pajamingumo dydis, per ataskaitinį laikotarpį į garantinį rezervą įmokėtų įmokų suma, jo investicinių priemonių portfelis, panaudojimo priežastis ir panaudota suma, rezervo dydis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir kita svarbi informacija:

Pensijų fondo taisyklėse garantuotas pajamingumas nėra nustatytas, todėl garantijų rezervas nėra formuojamas.

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĒŠAS

26. Pensijų fondo reikmėms pasiskolintos lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje pensijų fondo reikmėms pasiskolintų lėšų nebuvo.

XI. KITA INFORMACIJA

27. Neteko galios.

28. Paaiškinimai, komentarai, iliustruojamoji grafinė medžiaga ir kita svarbi informacija apie pensijų fondo veiklą, kad būtų galima tinkamai įvertinti fondo veiklos pokyčius ir rezultatus:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 19 pastaboje.

XII. ATSAKINGI ASMENYS

29. Konsultantų, kurių paslaugomis buvo naudotasi rengiant ataskaitą (finansų maklerio įmonės, auditoriai, kt.), vardai, pavardės (juridinių asmenų pavadinimai), adresai, leidimo verstis atitinkama veikla pavadinimas ir numeris:

Konsultantų paslaugomis ruošiant ataskaitas nebuvo naudotasi.

30. Ataskaitą parengusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbovietė (jeigu ataskaitą rengę asmenys nėra bendrovės darbuotojai):

Ataskaitas parengė valdymo įmonės darbuotojai.

31. Valdymo įmonės vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui:

Aš, UAB „SB Asset Management“ direktorius Vaidotas Rūkas, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

(parašas)

Aš, UAB „SB Asset Management“ investicijų apskaitos grupės vadovė Aušra Montvydaitė, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

(parašas)

32. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:

32.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir vadovas;

Vardas ir pavardė	Vaidotas Rūkas	Aušra Montvydaitė
Pareigos	Direktorius	Investicijų apskaitos grupės vadovė
Telefono numeris	+370 610 18648	+370 626 45582
El. pašto adresas	vaidotas.rukas@sb.lt	ausra.montvydaite@sb.lt

32.2. Jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba ji rengiama padedant konsultantams, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus (jeigu konsultantas yra juridinis asmuo, nurodyti jo pavadinimą, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresą bei konsultanto atstovo(-ų) vardą, pavardę); pažymėti, kokias konkrečias dalis rengė konsultantai arba kokios dalys parengtos jiems padedant, ir nurodyti konsultantų atsakomybės ribas.

Konsultantų paslaugomis rengiant ataskaitas nesinaudota.

XIII. INFORMACIJA APIE TVARUMĄ (NEAUDITUOTA)

33. Kadangi pensijų fondas atitinka Reglamento (ES) 2019/2088 8 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, prie pensijų fondo metų ataskaitos pateikiamas Priedas Nr. 1 "Su tvarumu susijusios informacijos atskleidimas".

Tvarios investicijos - investicijos į ekonominę veiklą, kuria prisidedama prie aplinkos ar socialinio tikslo, jeigu investicijomis nedaroma reikšminga žala jokiam aplinkos ar socialiniam tikslui ir jeigu investuojamosios bendrovės laikosi gero valdymo praktikos.

ES taksonomija – Reglamente (ES) 2020/852 nustatyta klasifikavimo sistema, pagal kurią sudaromas **aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos rūšių** sąrašas. Socialinių atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos rūšių sąrašas tame reglamente nepateikiamas. Tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo, gali būti suderintos su taksonomija arba nesuderintos.

Tvarumo rodikliais vertinama, kaip yra užtikrinti finansiniu produktu skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai.

Produkto pavadinimas:
INVL Drašus pensijų fondas
(toliau – Fondas)

Juridinio asmens identifikatorius:
S021

Aplinkos ir (arba) socialiniai ypatumai

Ar šis finansinis produktas turėjo tvarių investicijų tikslą?

Taip

Ne

- Šiuo produktu vykdytos **tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo: ___%**
  - į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria
  - į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją nelaikoma aplinkos atžvilgiu tvaria
- Šiuo produktu buvo vykdomos **tvarios investicijos, kuriomis siekiama socialinio tikslo: ___%**
- Šis produktas **skatina aplinkos ir (arba) socialinius (A/S) ypatumus** ir nors nebuvo siekiama tvarių investicijų tikslo, jo tvarių investicijų dalis sudarė **8,82%**
  - siekiant aplinkos tikslo, į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria
  - siekiant aplinkos tikslo, į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją nelaikoma aplinkos atžvilgiu tvaria
  - siekiant socialinio tikslo
  - Šiuo produktu skatinti A/S ypatumai, tačiau **nevykdytos jokios tvarios investicijos**

Kokiu mastu buvo užtikrinti šiuo finansiniu produktu skatinami aplinkos ir (arba) socialiniai ypatumai?

Fondas įtraukė ESG (aplinkos, socialinių ir valdymo (angl. environmental, social, governance – ESG)) aspektus į visą investicinių sprendimų priėmimo procesą ir sekė juos visą investavimo laikotarpį. Taip siekė užtikrinti tinkamą aplinkos ir socialinių rodiklių lygį. Fondas sistemingai stebėjo ir vertino portfelio investicijų būklę, atsižvelgdamas į esmines temas, apimančias įvairias ESG kategorijas (kurios pagal svarbą buvo parinktos ir taikomos atskirai investicijai): klimatas ir energetika, biologinė įvairovė, atliekų tvarkymas, darbuotojų gerovė, klientų pasitenkinimas, įmonių valdymas, tiekimo grandinės valdymas, reikalavimų laikymasis, verslo etika ir t. t.

Fondas užtikrino šiuos aplinkos ir (arba) socialinius ypatumus:

- Investuojant tiesiogiai į **valstybių obligacijas** buvo atliekama neigiama atranka bei ESG/tvarumo analizė prieš investiciją. Atrankos metu visos tiesioginių investicijų idėjos buvo įvertintos pagal apibrėžtus kriterijus, siekiant nustatyti ar valstybė:
  - Nėra įtraukta į tarptautinius sankcijų sąrašus ar kelia grėsmę kitoms valstybėms tarptautinių susitarimų ir pripažintų normų kontekste;
  - Dalyvauja tarptautiniuose susitarimuose dėl klimato kaitos pokyčių vertinimo;
  - Peržiūrint neigiamą informaciją viešojoje erdvėje, šurkščiai ir reguliariai nepažeidinėja aplinkosaugos reikalavimų, žmogaus teisių ir tvarios valdysenos principų;

Vidinėje vertinimo sistemoje buvo apdorojami skirtingi kriterijai, atspindintys ESG standartus bei skaičiuojamas agreguotas aplinkos, socialinis ir geros valdysenos balas, vertinamas pasaulio kontekste. Vertinimo sistema įtraukė:

- Taršos prevencijos ir kontrolės bei klimato kaitos švelninimo kriterijų;
- Žmogaus socialinės raidos ir lyčių nelygybės indeksą bei kitus indikatorius, kurie papildomai atspindi šalies socialinės raidos būklę;

- Tvarios valdysenos principus (tokie kaip politinis stabilumas, valdžios efektyvumas, korupcijos kontrolė, ir pan.);
- Investuojant tiesiogiai į kompanijų **akcijas ir obligacijas** buvo atliekama atranka bei ESG/tvarumo analizė prieš investiciją. Atrankos metu visos tiesioginių investicijų idėjos buvo vertinamos pagal apibrėžtus kriterijus, siekiant nustatyti emitento pajamas iš nepageidaujamų veiklų ar įsitraukimą į nepageidaujamus sektorius:
  - Neinvestavome į įmones, kurių pajamose reikšmingą dalį sudarė pajamos iš prieštaringų ginklų gamybos ir pardavimo, tabako gamybos pardavimo, šiluminės anglies gavybos ir pardavimo, šaunamųjų ginklų civiliams gamybos ir pardavimo bei kitos neinvestuotinos veiklos;
  - Peržiūrint neigiamą informaciją viešojoje erdvėje, buvo atmetamos investicinės idėjos, kurios šiurkščiai arba reguliariai pažeidinėjo aplinkosaugos reikalavimus, žmogaus teises. Tinkamas darbo ir valdysenos praktikas;

Vidinėje vertinimo sistemoje buvo vykdoma neigiamo poveikio tvarumo veiksniams (PAI – principal adverse impact) rodiklių analizė. PAI rodikliai buvo lyginami su sektoriaus ir panašių įmonių vidurkiais. Kur galima pritaikyti, buvo naudojami trečiųjų šalių skelbiami rodiklio tolerancijos intervalai ar panašūs standartiniai matai.

Aktyviai bendradarbiauome su įmonėmis dėl ESG ataskaitų teikimo bei tobulinimo. Skatinimas buvo vykdomas per bendrą akcininko įsitraukimą bei balsuojant akcininkų susirinkimuose.

- Investuojant tiesiogiai į **fondus** (ETF bei kitus atvirus KIS, uždarus KIS bei alternatyvaus turto valdymo fondus ir investicines bendroves) buvo atliekama atranka bei ESG/tvarumo analizė prieš investiciją. Atrankos metu visos tiesioginių investicijų idėjos buvo vertinamos pagal apibrėžtus kriterijus:
  - Tvarumo/ESG politikos turėjimas;
  - Ryšys su investuotojų iniciatyvomis, tokiomis kaip Atsakingo investavimo principai (PRI);
  - ESG integravimo į investavimo procesą būdai ir laipsnis;
  - Investicijos nukreiptos į aukštesnių tvarumo/ESG standartų įmones (pavyzdžiui, ESG filtered, ESG enhanced);
  - Tikslingai remiamos įmonės, kurios prisideda prie Darnaus vystymosi tikslų pagal JT apibrėžimą;
  - Fondo informacijos atskleidimas pagal SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) reglamento 8 (ar 9) straipsnį;
  - Neigiamo poveikio tvarumui rodiklių skelbimas ir kokybė.

● **Kokie yra tvarumo rodiklių rezultatai?**

- Per ataskaitinį laikotarpį, investicijos, kurios yra suderintos su aplinkos ir socialiniais ypatumais, sudarė 72,66% fondo turto.
- Tiesioginė investicija į AB „Ignitis grupė“ trečiųjų šalių skelbiamais rodiklių tolerancijos intervalais buvo įvertinta:

MSCI	AA	Lyderė tarp sektoriaus konkurentų
Sustainalytics	25.2	Vidutiniu ESG pažeidimų rizikingumo laipsniu

- Tiesioginių investicijų į AB „Šiaulių bankas“ bei „Rokiškio sūris“ akcijas PAI indikatoriai buvo geresni nei sektoriaus vidurkis, todėl investicijas traktavome kaip skatinančias aplinkos ar socialinius ypatumus.
- Ataskaitiniu laikotarpiu rengėme vidinį ESG veiksmų planą ir išskyrėme problematiškas įmones, su kuriomis proaktyviai bendradarbiauome ESG ataskaitų teikimo bei tobulinimo klausimais.

● **...ir palyginus su ankstesniais laikotarpiais?**

Palyginimas nėra taikytinas, kadangi tai yra pirmasis ataskaitinis laikotarpis.

Pagrindinis neigiamas poveikis yra didžiausias neigiamas investavimo sprendimų poveikis tvarumo veiksniams, susijusiems su aplinkos, socialiniais ir darbuotojų klausimais, taip pat pagarbos žmogaus teisėms, kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu klausimais

● **Kokie buvo tvarių investicijų, kurios iš dalies vykdytos finansiniu produktu, tikslai ir kaip tvarios investicijos padėjo siekti tokių tikslų?**

Nors šis Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus ir tvarios investicijos nėra jo išsikeltas tikslas, tačiau fonde tvarių investicijų buvo. Per ataskaitinį laikotarpį, UAB „SB modernizavimo fondas“ obligacijos atitiko tvarios ekonominės veiklos kriterijus. Išleisdamas obligacijas fondas įsipareigojo renovuoti 600 senos statybos daugiabučių namų, pagerinant 16 tūkst. namų ūkių gyvenimo sąlygas. Buvo numatyta, jog įgyvendinus projektą būtų sutaupyta 200 GWh šilumos energijos ir kasmet būtų sutaupoma apie 50 tūkst. tonų anglies dvideginio. Įmonė prisidėjo prie tvarios plėtros per aplinkos (CO2 mažinimo) kriterijų integraciją.

● **Kaip tvarios investicijos, kurios iš dalies vykdytos finansiniu produktu, nepadarė reikšmingos žalos jokiam aplinkos ar socialiniam tvarių investicijų tikslui?**

Šis Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau tvarios investicijos nėra jo išsikeltas tikslas. Ataskaitinio laikotarpio metu, aplinkai reikšminga žala nebuvo fiksuota.

– **Kaip atsižvelgta į neigiamo poveikio tvarumo veiksniams rodiklius?**

Tiesiogiai arba iš trečiųjų šalių rinkome, kaupėme ir skelbėme visus reikalingus duomenis, kad būtų laikomasi SFDR (Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2019/2088). Darydami tiesiogines investicijas į akcijas ar įmonių obligacijas, atlikome ESG analizę ir, jei reikėjo, atkreipėme dėmesį į neigiamą poveikį tvarumui darančių veiksnių rodiklius, kurie yra svarbūs vertinant tikslinės įmonės ESG riziką. Pagrindiniai rodikliai buvo lyginami su pramonės ar tame pačiame sektoriuje veikiančių subjektų vidurkiais, kad būtų galima priimti investicinius sprendimus. Pagrindinių rodiklių dinamika taip pat stebima jau investavus, ji buvo pristatoma ir aptariama reguliariuose Investicinio komiteto posėdžiuose.

– **Ar tvarios investicijos buvo suderintos su EBPO rekomendacijomis daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais? Išsamesnė informacija:**

Fondas neinvestuoja į įmones, kurios pažeidžia šiuos principus, kaip numatyta JT Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) darbo standartuose, Jungtinių Tautų Pasauliniame susitarime (UNGC) ir EBPO gairėse daugiašalėms įmonėms.

ES taksonomijoje nustatytas principas „nedaryti reikšmingos žalos“, pagal kurį su taksonomija suderintos investicijos turėtų nedaryti reikšmingos žalos ES taksonomijos tikslams, ir pateikiami konkretūs ES kriterijai.

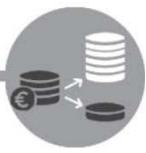
Principas „nedaryti reikšmingos žalos“ taikomas tik toms su finansiniu produktu susijusioms investicijoms, kuriomis atsižvelgiama ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus. Su likusia šio finansinio produkto dalimi susijusiomis investicijomis neatsižvelgiama į ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus.

Bet kokios kitos tvarios investicijos taip pat neturi daryti reikšmingos žalos jokiems aplinkos ar socialiniams tikslams.

Kaip šiuo finansiniu produktu atsižvelgiama į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams?

Fondas įtraukė pagrindinius neigiamo poveikio rodiklius į bendrą investavimo procesą, iš dalies dėl rizikos vengimo. ESG analizė buvo atliekama kaip investavimo proceso dalis ir, jei reikėjo, pabrėždavo, kurie neigiamo poveikio tvarumui rodikliai yra svarbūs vertinant tikslinės įmonės ESG riziką. Priimant investicinius sprendimus, pagrindiniai rodikliai buvo lyginami su sektoriaus ir panašių įmonių vidurkiais; pagrindinių rodiklių dinamika stebima po investavimo ir pristatoma bei aptariama reguliariuose Investicinio komiteto posėdžiuose.

Kokios buvo didžiausios šio finansinio produkto investicijos?

Į sąrašą įtrauktos investicijos, kurios ataskaitiniu laikotarpiu **sudaro didžiausią** finansinio produkto **investicijų dalį**, kuri yra: **51,3%**

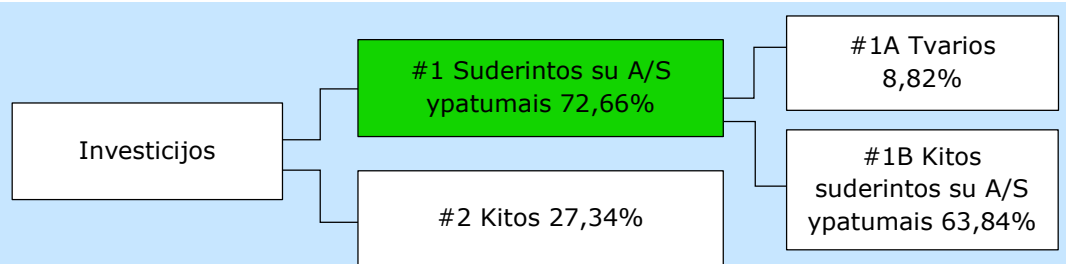
Didžiausios investicijos	Sektorius	Dalis aktyvuose	Šalis
ISHARES MSCI USA ESG SCREEND	Investiciniai fondai	9.6%	Airija
ISH MSCI USA ESG EHNCN USD-A		9.4%	
Amundi MSCI USA ESG Climate Net Zero Ambition CTB		8.2%	
ISHARES MSCI US SML CAP ACC		2.9%	
BNP MSCI JAPAN ESG MIN TE		2.9%	Liuksemburgas
INTER CARS SA	Ilgalaikis vartojimas	2.8%	Lenkija
TALLINK GRUPP AS		2.8%	Estija
OMV PETROM SA	Energetika	2.7%	Rumunija
AMUNDI MSCI EU ESG BROAD CTB	Investiciniai fondai	2.6%	Liuksemburgas
NOVA LJUBLJANSKA BANKA DD	Finansų paslaugos	2.6%	Slovėnija
ŠIAULIŲ BANKAS		2.4%	Lietuva
ISHARES CORE FTSE 100 ACC	Investiciniai fondai	2.4%	

Kokia buvo su tvarumu susijusių investicijų dalis?

● Koks buvo turto paskirstymas?

Turto paskirstymas – investicijų į konkretų turta dalis.

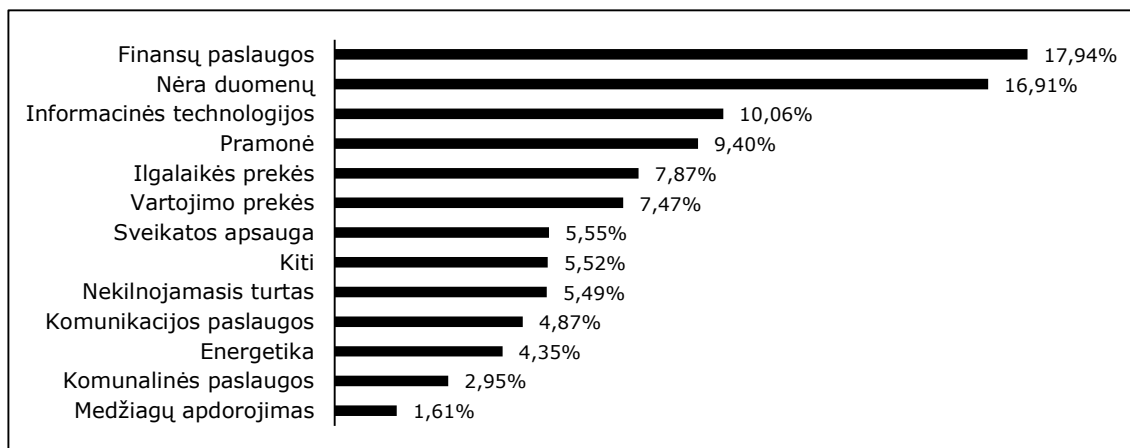
#1 Suderintos su A/S ypatumais investicijos - finansinio produkto investicijos, naudojamos finansiniu produktu skatinamiems aplinkos ar socialiniams ypatumams užtikrinti.

#2 Kitos investicijos – likusios finansinio produkto investicijos, kurios nėra suderintos su aplinkos ar socialiniais ypatumais ir nėra laikomos tvariomis investicijomis.

Kategorija „#1 Suderintos su A/S ypatumais investicijos“ apima:

- pakategorę „#1A Tvarios investicijos“, kurią sudaro aplinkos ir socialiniu atžvilgiu tvarios investicijos.
- pakategorę „#1B Kitos suderintos su A/S ypatumais investicijos“, kurią sudaro su aplinkos ar socialiniais ypatumais suderintos investicijos, nelaikomos tvariomis investicijomis.

● **Kuriuose ekonomikos sektoriuose investuota?**

Su taksonomija suderinta veikla išreiškiama kaip dalis:

- **apyvartos**, atspindinčios investuojamųjų bendrovių pajamų iš žaliosios veiklos dalį;

- **kapitalo išlaidų**, rodančių investuojamųjų bendrovių žaliąsias investicijas, pvz., susijusias su perėjimu prie žaliosios ekonomikos;

- **veiklos išlaidų**, rodančių investuojamųjų bendrovių žaliąją veiklą.

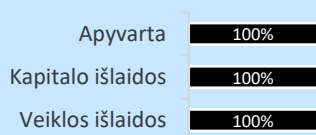

Kokiu mastu tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo, buvo suderintos su ES taksonomija?

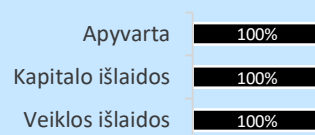
Fondas neturi tikslo tvariai investuoti ir neįsipareigoja tvariai investuoti. Fondo valdytojas remiasi duomenimis, kuriuos pateikia trečiųjų šalių duomenų tiekėjai. Tačiau, prieiga prie šių duomenų kol kas yra ribota ir neišsami.

Toliau pateiktose dviejose diagramose žalia spalva pažymėta investicijų, kurios suderintos su ES taksonomija, mažiausia procentinė dalis. Kadangi nėra tinkamos metodikos, pagal kurią būtų galima nustatyti valstybės obligacijų suderinimą su taksonomija*, pirmojoje diagramoje parodytas suderinimas su taksonomija visų finansinio produkto investicijų, įskaitant valstybės obligacijas, atžvilgiu, o antrojoje diagramoje – tik finansinio produkto investicijų, išskyrus valstybės obligacijas, atžvilgiu.

1. Su taksonomija suderintos investicijos, **įskaitant valstybės obligacijas***

2. Su taksonomija suderintos investicijos, **išskyrus valstybės obligacijas***

■ Su taksonomija suderintos ■ Kitos investicijos

* Šiose diagramose valstybės obligacijos apima visas valstybės garantija užtikrintų skolų pozicijas.

Sąlygas sudarančia ekonomine veikla

tiesiogiai sudaromos sąlygos kitai veiklai svariai prisidėti siekiant aplinkos tikslo.

Perėjimo veikla

– veikla, kuri dar neturi mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų ir kurią vykdant išmetami šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiai atitinka geriausius rezultatus.

● **Kokią investicijų dalį sudarė investicijos į perėjimo veiklą ir sąlygas sudarančią ekonominę veiklą?**

Fondas neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti. Fonde nebuvo nustatyta investicijų dalis į perėjimo ir sąlygas sudarančią ekonominę veiklą.

● **Kaip, palyginti su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, pasikeitė su ES taksonomija suderintų investicijų procentinė dalis?**

Fondas neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti. Fonde nebuvo nustatyta su taksonomija suderintų investicijų dalis.

Kokią dalį sudarė su ES taksonomija nesuderintos tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo?

Nors šis Fondas neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti, tačiau per ataskaitinį laikotarpį 8,82 % investicijų sudarė su ES taksonomija nesuderintos tvarios investicijos.

Tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo ir kuriomis **neatsižvelgiama** į aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos **kriterijus** pagal ES taksonomiją.

Kokia buvo socialiniu atžvilgiu tvarių investicijų dalis?

Fondas neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti. Fonde nebuvo nustatyta socialiniu atžvilgiu tvarių investicijų dalis.

Kokios investicijos buvo įtrauktos į kategoriją „Kitos“, koks yra buvo jų tikslas ir ar buvo nustatytos būtinosios aplinkos ar socialinės apsaugos priemonės?

Fondo investicijos, priskirtos „#2 Kitos“, buvo skirtos efektyviam portfelio valdymui bei likvidumui patenkinti. Ataskaitiniu laikotarpiu fondas laikė grynuosius pinigus, ETF atitinkančius 6 SFDR straipsnio reikalavimus, nuosavybės vertybinius popierius bei alternatyvaus turto fondus. Investicijoms buvo nustatytos minimalios būtinosios aplinkos ar socialinės apsaugos priemonės.

Kokių veiksmų imtasi siekiant užtikrinti aplinkos ir (arba) socialinius ypatumus per ataskaitinį laikotarpį?

Kaip aprašyta ankstesniuose skyriuose, Fondas skatina ir įtraukia socialinius ir aplinkos aspektus į visą investicinių sprendimų priėmimo procesą ir seka juos visą investavimo laikotarpį.

Kokie šio finansinio produkto rezultatai, palyginti su referenciniu lyginamuoju indeksu?

Netaikoma, kadangi referencinis lyginamasis indeksas, kuris būtų suderintas siekiant Fondo aplinkos ar socialinių ypatumų, nėra nustatytas.

- ***Kuo referencinis lyginamasis indeksas skiriasi nuo bendrojo rinkos indekso?***

Netaikoma.

- ***Kokie šio finansinio produkto rezultatai tvarumo rodiklių, pagal kuriuos nustatoma, kaip referencinis lyginamasis standartas yra suderinamas su skatinamais aplinkos ar socialiniais ypatumais, atžvilgiu?***

Netaikoma.

- ***Kokie šio finansinio produkto rezultatai, palyginti su referenciniu lyginamuoju indeksu?***

Netaikoma.

- ***Kokie šio finansinio produkto rezultatai, palyginti su bendrojo rinkos indeksu?***

Netaikoma.

Referenciniai lyginamieji indeksai yra indeksai, naudojami siekiant įvertinti, ar finansiniu produktu užtikrinami juo skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai.